

សំណង់ស្រួល

- ប្រមូលដីកំណានព្រៃនីង
- ដីបុន្ញាន អប់រំ កម្មុជាន ស្វែហា...
- កំណានព្រជាកាសាអង់គ្លេសលំនាំខ្យោ

យ៍ កំហុង

សំណាក់សាស្ត្រ
សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា Library of Cambodia

អង្គភាព

កុណា 2016

ពេលទំន់ទេ ខ្ញុំបានចូលចិត្តការសរស់រត្រកែវ
និទ្ទេពីនេះពីនោះដាក់បាន ។ រួចខ្ញុំកំពុងការមួយក្នុងវី
ស៊យតាក់តែធ្វើដែរ ព្រាយមក មានមិត្តមាត្រាកំ
បានអាននូវស្នើដែកកំណាលព្យូពេលទំន់របស់ខ្ញុំ រួចបាន
ផ្តល់ជាយោបល់បាន ។ មួយមិនរៀបរៀងចែងក្រែងជាប្រើ
សៀវភៅតែមួយទៅក្រែងអាចធ្វើស្នើដែរ ឡើងកើតឡើងទៅគេ
បានអានដែរ ។ ខ្ញុំយល់ថាគារលួមរៀងដែរ ទីប៉ុន្មោះ
សៀវភៅ ។ “អំពីរាយក្រឹងខ្ញុំមួយក្រុាលត្ថូបនេះបានបាប់
បានស្តីពីរៀងមក”

សៀវភៅ “កំណាលព្យូខ្ញុំ” ជាការប្រើប្រាស់បញ្ហាលទេ
ក្រែងនូវស្នើដែកកំណាលព្យូពេលទំន់របស់ខ្ញុំ ដំបូនានអប់រំ
កម្មភាព និង ស្នូហាយ ក្នុងនោះកើមានកំណាលព្យូជាការសារ
អង់គ្លេសលំនាំបទកំណាលព្យូខ្ញុំ អំពីរៀងកំណាលព្យូដែល
ប្រើប្រាស់បញ្ហាលទេអានកម្មភាព កែអង្វីក”

ដោយសារតែសៀវភៅនេះជាស្នើដែកកំណាលព្យូដែលបានសំរាប់
របស់រួចខ្ញុំបាន ខ្ញុំសង្ឃឹមថាកីរបណ្តុត រៀមចុងក្រោយ លោកត្រួ

អ្នកត្រួតពិនិត្យមិត្តអ្នកគារមេត្តាថ្មីយកលុបអកំហុសត្វី
ត្រួតព្រករខ្លះដោយអនុញ្ញាត៖ ដើម្បីស្វាបនាសៀវភៅកែ
នេះ និងស្វាដែករាយទៅតរបស់ខ្ញុំឡើងវិតតែអារ៉ា
បំពេញសេចក្តីត្រូវការបស់ប្រិយមិត្តអ្នកគារ។

ក្រុងនេះ ខែវិចិកា ឆ្នាំ២០១៣

លោក កំហុង

(ត្រូវបានបញ្ជាក់ថាអ្នកមិត្តមួយនាក់នេះអាចវិនិយាយ ក្នុងប្រជុំទិន្នន័យ)

សេចក្តីផ្តើមអំណារគុណា

ព្រៃតកុងធនកាសនេះខ្ញុំធាន ហេរី កំហុន សូមថ្វីជ
អំណារអគ្គិភ័យលើអ្នកដែលបានទូទាត់ខ្លួន និងបានរៀបការរៀបមាន

- ហេរីខ្ញុំកិច្ច នឹង និងអ្នកម្នាយ ហុន ឡេន
ដែលបានចិត្តឯមបិញ្ចាប់ថ្មីរក្សាណ្យាពានសិក្សាប្រឈរ
សូច្រើ និងបានទិន្នន័យប្រឈរសព្វបែបយើង។
- ហេរី អ្នកគ្រូដែលបានចិត្តឯមបិញ្ចាប់ប្រឈរទូទាត់
ខោះចាំកន្លែងមក។
- មិត្តភកិប្រសស្រីទាំងអស់ដែលបានដូរយុទ្ធម្មោះ
ដូលកម្មាំងចិត្ត
- ត្រូវបានរៀបចំដោយអ្នកដែលបានចិត្តឯមបិញ្ចាប់ជាគំនិត មតិ
យោបល់ទាំងដោយផ្ទាល់កី និងដោយប្រយោល
កី។
- បិយមិត្តអ្នកអានរៀបចំដោយអ្នកមានខ្លួនបានគុណភាព
ព្រឹនឡើតដែលខ្ញុំមិនអាចរៀបការបានដែរ។
សូមជួនពានឱ្យអ្នកទាំងអស់ត្រូវបានប្រទេសនៅទីនេះទីនែះ
ទរបូនប្រការគឺអាយុ រណ្ឌកោះ សុខ និង ពល កុំបីយុវជន

យ្យាតឡើយ។ ហើយប្រាប់យ៉ាងណាងសូមចុះមេចតាមកីឡា
ប្រាប់។

ដោយការគោរពដើម្បីគុណភាពប្រាលប្រជាមំពិទ្ទឺ

អ្នកសរស់និងរៀបរៀង

ធនកសារពិគ្រោះ

- រចនានុក្រមខ្លួនរបស់សម្បូចសង្ឃឹកដ ជូន
ណាត ភាគទ និង ៨
 - ច្បាប់ស្រីប្រស ដោយបណ្តុត មីន ឪ
 - រចនានុក្រមខ្លួនអនុក្រោមទីនឹប ដោយ
ទីម ិត្រា និង ហេងលាង
 - រចនានុក្រមអនុក្រោម-ខ្លួន ដោយ Franklin
E. Huffman and Im Prom
 - Oxford Advanced Learner's Dictionary
 - ដោយ A S Hornby
-
- គិបិបដិបត្តិពិស្តារ ដោយ ព្រះសីលសំវា
រស់ កែវ (រតនព្រាណ)
 - ការកិច្ចក្រុង ដោយ សមាជិព្រាណ
យើន កិរម្យ
 - សៀវភៅគិតុក្រកាសល្អ របស់នាយកដាន
បណ្តុះបណ្តាល និង វិក្រីពករ
 - កញ្ចប់សាស្ត្រខ្លួន ដោយ អីន យ៉ែន

មាតិកា

ផ្នែកទី ១

អារម្មកបា

សេចក្តីថ្លែងសំណាកគុណា

១. ចំណាត់ចំណាលមិត្តខ្មែរ	1
២. ដើរពាស្តីច	5
៣. ឧវត្ថម្លៃទូទៅពាយ៉ាង	10
៤. សុខប្រំប្រការ	14
៥. ទំនៈមទម្វាប់នៃការអុដឆ្លួយ	16
៦. ប្រព័ន្ធនៃការសំពោះខ្ពស់	18
៧. ប្រតិបត្តិគុណភាព	19
៨. កំខើលប្រការ	22
៩. លក្ខខណ្ឌគ្រឿបបញ្ជី	27
១០. តម្លៃការចំណាត់របស់មនុស្ស	31
១១. កិលរាយមិត្ត	35
១២. គុណភាពយ៉ាង	37
១៣. មិត្តភរសេពគប់និង មិត្តមិនភរសេពគប់	39
១៤. ការប្រព្រឹត្តចំពោះភ្នាក់ប្រស់បុរស់ជាមួយ និងស្រីជាប្រព្រឹត្ត	45
១៥. កំខើលប្រការ	48

១៦. នាមមាតាបិតា	50
១៧. នាទីម្នាយខ្លួនកំពោះកូន	52
១៨. ការកិច្ចកូន	65
១៩. សិស្សូលូ	75
ផ្នែកទី ២	
១. បានត្រឹមតែគិត	69
២. មេត្តាបង	81
៣. ព្រោះតែបងធ្វើឡើងឱ្យលើ	83
៤. បានដឹងបណ្តុះបិត្ត	84
៥. ស្ម័គ្រប់ប្រជាប្រជាធិក	85
៦. គោរ្យោ	87
៧. My love dream	89
៨. Your beauty	92
៩. Why do I feel jealous?	94
១០. The girl I love	95
១១. Missing you	96
១២. Why do I miss?	97
១៣. Tell me yours	98
១៤. Don't lie me	99
១៥. Your smile	100

ផ្លូវការណ៍ ៧

ចំណាច់ចំណាលចិត្តវុំ

(បទពាក្យ ៧)

॥ ៤ ॥

នេះរូបខ្ពស់បានសំណែ	ព្រៀកប់ពណ៌នាបីវិជ្ជបំណង
បីវិជ្ជដែលរូបខ្ពស់ពេញមិត្តចង់	សូមប្រាប់តាមត្រួចព្រឹត្តិនុស់ណាយ
ទីមួយបីវិជ្ជដែលធ្វើការ៖	ត្រូវការពិតជាក់គ្នានៅក្នុងឈោក
នោះគឺបីវិជ្ជមួយបីវិជ្ជអាហារ	គេហូបបែបណាមុំមិនខ្សោះ
ខ្ពស់បានទាំងអស់បីវិជ្ជហូបចុក	គ្នានៅស្រុកក្រោមស្រុកកំពើតិសទុល
ប៉ះពាល់សុខភាពនាំកង្វែល	ហេតុនេះសូមយល់គុល្យភាព
ទីពីរបីវិជ្ជពណ៌នាបីវិជ្ជស្រីកពាក់	សូមស្អាប់ឲ្យជាក់ត្រប់រហូប
តែបែងគោរពតាមស្ថានភាព	រម្យទម្រងបាបតាមសម្ដ័យ
បត់បែនតាមគាលតាមផែល	ទេស់នានាទីបមាននៃយើ
តាមបែបតាមដែនព្រមតាមវីយ	ខ្ពស់បីវិជ្ជមួយហូវិជ្ជ
វិការកម្មាធិក្សនានបន្ទោះ	កំពើតែសោះកក្រោះស្ថាត់ស្រីមិយិជ្ជ
កុនហេតុនត្រីខ្ពស់ពីនឹង	បែមានយប់ហូវិជ្ជខ្ពស់មិនខាង
ពាល់ទេះ ទាត់សី ដើរលម្អេ	ទេសភាពត្រួចបែស្រែលិកម្មាធិ
កំពើខ្សោចចិត្តខ្សោចខ្សោចប្រាណណា	ហិនប្រាក់លូយឡាន ឲ្យសែនពាលោ
នាំឲ្យបាត់បង់នូវកិត្តិយស	ខ្សោចកែវិភាគលេយ៉ាំព្រោះបាតោ
កម្មាធិសប្បាយកាប់ពាក់គ្នា	ទេខ្ពស់សុំលាក់ហូវិជ្ជ

នាទូលទំនេរចូលចិត្តនៅ
កាតួយនឹងអូរឃើនសប្បាយ
ចូលចិត្តអគ្គយតាក់តែងកាត្រ
ជាមួយមិត្តភកិរីនិងត្រូសរ
ចំណោកជាបីនកប់អានមិត្ត
ស្រឡាញ់កក់ទាក់ពីនៅកក់បាន
មិត្តចែះដូយគ្មានុវិញ្ញុ
ឲ្យតែមានមិត្តចែះករុណា
មិត្តអប់រំមិត្តបិត្តបរិសុខ
មិនទាំងមិត្តឆ្លាក់អវបី
ឬរីនិងសំខាន់គឺរីនសូត្រ
វិធាតាស្ថានច្បែងទុកា
មិនបានដូរឈានបុរិច្ឆេទម៉ែ
វិធាសង្គមចន់ចំណោស់
ចិន ដបុន អដី គ្រួស ក្នុង ឱៗ
ហាត់អានសន្តនា រីបអក្សក
វិទ្យាសាស្ត្រសង្គមនយោបាយ
តាប់ដូនប្រទេសកើតកលយុគ
វិធាសិលដម់លូប្រោះ

នៅអានសៀវភៅសៀវភោមស្តាតកាយ
ចម្បីនបរិយាយរីនសេហា ។
យោងយ្តាកំណាត្វពិភាក្សា
កលប់ត្រប់កិច្ចការបើធ្វើបាន ។
ទោះបីទាយជិតមិត្តកលរណា
ទោះខុសបុន្ញានចែះមេត្តា ។
ខ្មែបុរីសមិនមុសា
សុកាតកបសាបិត្តខ្លី ។
អនុការមោះមុតតាំងប្រុសស្រី
ពាក្យពេចន់សមិយល់សាប់ការ ។
ចន់ចំរហូតខំយេង្យ
មនុស្សត្រប់គាត្រាត្រូវការណាល់ ។
វិធាលូបរត្តិសាស្ត្រ
ចង់ចែះខ្នាំណាល់កល់កាសា ។
សិក្សាកល់ប្រើតែងខស្សាប់
ត្រូវក្រុងអាងប្រើការទោះថ្មមុខ ។
សិក្សាមិនណាយចន់ចំទុក
ខ្ញុំអាងដោះទុកបានខ្លះដែរ ។
ដែលមនុស្សត្រប់រីយរក្សាថែរ

ទាំងដនបរទេសទាំងជាតិខ្លួន	របច្ឆុប្បន្នកែមិនអន់គិត	។
បង្ក់ចេះបំផុតធ្វើកចិត្តសាស្ត្រ	ក្រុងលោកយ្មារសំចិត្តប្រុសស្រី	។
ទំនាក់ទំនងកិច្ចការអ្នក	តែងបានសិវិគ្មានវិបិត្ត	។
វិរីនិវិធាតុណាគាត់ម្រោះ	ខ្ញុំកំណែចេះបង្ក់រៀនហាត់	។
ភាត់គេរាយដំអាចកំពាត់	តាំងបានភាត់នឹងសត្វៈ	។
តែខ្ញុំមិនចូលចិត្តកាប់ពាក់	ហ្មរុយមាសស្រាក់ទោះតង្វើ	។
នៅតែមិនចេះខាងខ្ពស់ដូច	ហេតុនេះមិនសូរឡាយរល់	។
គ្រាន់តែរបច្ឆុប្បន្នកិច្ច	យើងឯកចេះពិតត្រូវតាមច្បាប់	។
តើរៀនដូចមេចបានគេយល់	ចេះលីបិតិចិត្តកលកលខាទាយ	។
បំពេះស្អោហាប្រពន្ធបី	ចូលចិត្តមនុស្សស្រីដែលស្រស់ស្រាយ។	
ចេះរៀបច្ចកក្យនប្បញ្ញបាកាយ	ស្អោះតតនៅរឿយណាយមានគំនិត។	
នៅេកីស្អោហាដែលកត្តិ	កាត់ប្រុសស្រីមួយដើតិត	
មិនចេះប្រោះពាលូបក្រត់ដិត	ចិត្តស្អោះត្រូវពិតស្អោះ ស្អោះ	។
រៀននេះប្រាកដជាស្រីប្រុស	ចូលចិត្តមិនខ្ពស់ខ្ញុំទើយណា	
រៀននេះអីអស់មនុស្សលើលោក	ពិតគ្មាននរណាបង់ទើយទុក្ខ	។
បង្ក់បានណាស់ដែរកាតសប្បាយ	ទាំងចិត្តទាំងកាយសាយវិកមុខ	
ទ្រឹមត្រូសរម្បត្តិលសុខ	វិកកាយហូបចុកជួបជុំឆ្នាំ	។
រមរស់រស្សមស្អ័ត្រូមេត្តិ	ទោះខបសគ្មីតត្រូវញ្ចក់	
ជួយដោះវិបត្តិដិជននានា	ត្រូវប់ពេលនៅដោយចិត្តបង់	។

ក៏សូមបញ្ចប់ដោយសង្ខេប	នូវអស់បទបែបភីចំណាត់
ពិតណាស់កប់រៀបមកត្រួចទាំង	តតមានរៀបរាជ់រោគចោរកៈ
ប្រាកដជាមានប្រុសស្រីខ្លះ	មិនទុសស្រឡោះពីខ្ញុំដោ
រៀនចង់ចូលចិត្តដឹងធ្វាស់ពីប្រ	មិនបាទខ្ញុំរបួបយ៉ាងណា
រិសូមអរគុណមិត្តអគអាណ	ជូនពាណីបានសុខភាព
សុខទាំងផ្ទុរាបិត្តត្រួចប់អាថ្មា	ចូរកបកិច្ចការដូចចំណាត់

ខ្លួន និង ខ្លួន

ដីរាងស្តីប្បត្រ

(បទចាក្យ ៧)

ពាក្យចាស់លេកបានដើរមានបី	ពោលពាក្យស្ថិតិមានប្លង
ធិបត្រិមត្រូវត្រួតពិនិត្យបញ្ជីន	នាំខ្លួនសុខសាន្តបាកទុកទេស
ចុះតើនឹងដើរស្តីយ៉ាងម៉ែច	ក្រុបព្យុកដូចមេចបានធិបតាមុស
ប្លាប់នេះសម្រាប់អស់ពួកប្រស	ប្លមយកត្វោះអស់ទាំងឡើ
ប្លាប់ដើរមានបីស្តិមានប្លង	សម្រាប់កល់ខ្លួនតតិប្រជើទេ
ព្រឹមប្រាប់ស្រីប្រុសទាំងយើងគេកុំឡើក្រុងរោងខេសដូរ	
ទិម្លាយនឹងចេញចារយាងត្រា	ទៅណាមកណាមានគ្មានទៅ
បើដើរម្មាក់ជនក្រុងអាស្រ្រោរ	តតិមានអូកនោជាសាក្សី
វិមារីនក្រុងដូចបង្ហុនយើងបាត់	កើតកលវិបិត្តហេតុអាកក់អី
នឹងបានលើត្រាលដ្ឋាយនោះអី	សញ្ញានេះប្រសស្រីត្រានោះពិត
មួយទៀតនឹងដើរនោះជនហោដៃ	កុំឡើរលើកាយសុច្ចរិត
អំពើនាំបាបរៀបប្រព្រឹត្ត	នឹងពិតជីវិតតតាសម្បី
កុំកាប់សម្ងាប់បាបប្រហារ	សញ្ញសត្វមនុស្សឡើក្បិណក្បឹងយ
ឡើបុកបាប់ឈើព្រឹមព្យុយកំយ	ទោះប្រើគេភិកកុំឡើយ
ធ្វើតិតិអស់មនុស្សសត្វក្នុងលេក	ដែលកកើតមកបានរស់ហើយ
តិតិស្តីតិតិតកកុំឡើយ	ឡើក្រុកគួននោះកុំទេ

លោកនេះនរណាមិនខាចស្ស័ប់ ដូចបានយើព្យូស្រាប់ទាំងយើងគេ
 ស្តីច្ចាឆប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់នៅ នេះក៏ព្រោះតែគេចែកចាយស្អាប់ ។
 ទោះបីជាជីវិ៍យ៉ាវជាក់ច្បាស់ ស្អាប់ប្រាកដណាស់យុរួម្បាប់
 ក្នុងពាស់ប្រុសស្រីត្រូវតែស្អាប់ តតអាចក្រឡាប់ក្រឡាស់ឡើយ ។
 កាលបីសម្ងាប់អ្នកដៃទៀត នាំទូទ្រូយក់យេតតែល្អណើយ
 មុខជាមានទោសប្រាកដហើយ ជាតិមុខជាតិក្រោយព្រោះបាបកម្ពុជា
 ហកុនេះត្រូវមានមេត្តាចម្លៃ សុទ្ធសត្វិនករពុទ្ធឌ្រៅផ្លូវ
 ប្រាសព្រំសត្វិលោកជាប្រចាំ បច្ចុប់ណែនាំគើឱដើរ
 វិមារីនេះមិញបេញយាង្ហាត ពោះទីស្តានណាកំលួយឯធម្ម័យ
 លបល្អចិត្តកំប្រុងអស់អ្នកដៃ លោកលទ្ធបីនប៉ុនប៉ុនអទិនុកណ្តាត់ ។
 ធម្មាគាស់ប្រុងនាមោកិយ អាណក់តីលួយកីតាលមិនទាន់
 ជារបស់ខ្លួនកំលួយគារ់ ព្រោះម្នាស់ប្រុងទាន់នាំមានទោស។
 ការំយកតែប្រុងដែលគេចូរ កាយដោយចិត្តកំដោយទីបតេខុស
 តែបិនការំយកប្រុងរបស់ គេតតច្បែសោះលើការបែងប្រើប្រាស់ ។
 យុវត្ថិននាំចិត្តគេលំបាក ទឹកុតតស្រានស្រាកស្អាយជនបាន
 រកដោយលំបាកទម្រាំមាន មេចមិនខាស់អូវនៅបិនល្អ ។
 អំពើលូចប្រុងអ្នកដៃទៀត តែជាប្រើប្រាស់តែពុំតិចចិត្តប៉ា
 មុខជាមិនអាបនឹងគេចូរច បាបមកក្រប្បាប់វិញ្ញមិនខាន់ ។

¹ អទិនុកណ្តាត់ ឬ វត្ថុ៖ កណ្តាត់ ប្រវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ

វិគ្រមទីប់នៃច្បាប់ដើរ	ជាព្រមប្រសើរគូរត្រូវប់ព្រាណា
ចាំជាក់ឡើងប៉ាប់សន្តាន	មេគ្រប់ទីស្ថានដោះសកម្ម ។
មិនត្រូវប្រព្រឹត្តិត្តខុសក្នុងការម	លោកហាមប្រពន្ធបីកូនគេ
ហិរិនតែប្រព្រឹត្តិត្តិតិតុក្ខុទេ	ព្រោះរបស់គេហ្មុនក្នុងរក្សា ។
ការចាប់រំលោកមានពេសច្បៃទេ	ទោសដល់ព្រាយុទណ្ឌតុលាការ
ជាប់គុកប្រកែក់សែនខ្សោចផ្លូវ	គូរត្រូវប់អាព្យាកំប្រព្រឹត្តិ
នេះហើយច្បាប់ដើរណាប្រុសស្រីអស់ច្បាប់ទាំងបីគូរពិនិត្យ	
ទោះដើរផ្ទួរធ្វាយបុរីដិត	ត្រូវអស់ញ្ចាតិមិត្តគិតចិត្តច្បាស់ច្បាប់ច្បាប់ ។
ចំណែកជុំខាងការស្អែងស្តី	ពោលពាក្យសម្រួលិនអ្នកដែន
ស្តីឡើមានបុនក្សែនកន្លឹន	ទីបណ្តុះម៉ែត្រប្រុងតតពោសអ្នី
កាលពោលប្រាស់យើនអ្នកណា	សម្រាប់បាណាប្រុសស្រី
ពាក្យពិតិពិភោះស្មោះកត្តិ	ព្រឹមត្រូវដែលបីស្តីមុសា ។
កុហកនាំឆ្លាប់ទម្ងាប់មាត់	ព្រឹកញ្ចាយគីត់ត្រាត់ឆ្លាយវិញ្ញាប់
ហេតុតែតុំពាំពាក្យអាព្យា	ឆ្លាប់ពោលមេចម្ងាកាលប្រាមុន ។
ដល់គេតាមទាន់ជាន់ក្រុងឯកសារ	តតគេកោតពីក្រុងអាប់សិយសុទ្ធ
មានឈ្មោះទេបាកហេកពេកពង់ ជាប់ពោសទារុណាកុនមិនខាង	
កុហកបាកប្រាស់ច្បាស់គេស្មើប់	កើតការធម្មុញ្ចប់យូប់តាមជាន
អស់ដើរកំឡើតយុទ្ធដំនប្រាណា	បន្ថែមឯកសារការបានសត្វវា
ពោលតែពាក្យលូកម្រឡុក្ខុ	ពាក្យនាំនូវសុខល្អពេកក្តី

ទ្រគោះបោះពេកនោះកំសុវា	ពាក្យឈរ៖ជាផ្ទុរោចអនុកយ	។
កំពោលប្រមូលដៅផ្លាសាត់	ីវិធីយោរនរណាគំពាលម្វោយ	
ស្ថិតិតតិតអ្នកជិតថ្នាយ	នាំត្រូវក្រុហាយក្តាយជាតាស់	។
ពាក្យឈរឈរណាផ្ទុមពិរោះ	សុខសិននាំត្រោះឈ្មោះទំនាស់	
តប្បីសរសើរស្រួលរាយសំណាស់	តតាស់ខុសភាពនឹងអ្នកណា	។
យើង្វាត់បានសុខរស់ដូចដី	សម្បុកទ្រនិងជុំកាយា	
កំពោលសិកសៀវិតត្រូវឱ្យផ្លាត់	ឲ្យគោះចាប់សេកបាត់ត្រូវ	។
ឯកមានគិតគិតត្រូវនៃគ្រោះ	ប្រសិនមានគេគិតចិត្តចោរ	
ញុះញ្ញុះឲ្យយើង្វាត់ប្រាស់ត្រូវ	សាកគិតនឹកនានឹងយ៉ាងណា	?
គេបានជុំញ្ញាតិជុំសន្តាន	ទីបរស់សុខសាន្តប្រាណាបិន្ទា	
តូលស់ជុំត្រូវកើតហិរញ្ញា	តើសុខពិណាតិណីមក	។
ត្រូវបេះស្រឡាញកំពោលស្រោះស្រី	ពេលពាក្យឈរសរសើរកំណើនចិត្ត	
ជុំកិច្ចកំបង្ហិចលួចសៀវិតសិក	បង្ហាប់ទោមករកសុខត្រូវ	។
រួមរួមកំពោលពាក្យឈរោះទ្រោះ	តតាការអូរោះកំនិទាន	
រីនីតតប្រយោជន៍សុខសិនមាន	ព្រោះពាក្យឈរសរសើរកំណើនចិត្ត	
ស្ថិតិស្ថិតិពាក្យឈរមានប្រយោជន៍	ពោះបីលើនសើចកំជាសារ	
ឲ្យអ្នកបានសាប់អាចពិចារ	កកៅពិបញ្ជាការបេះដីន	។
ទ្រោះទ្រោះទ្រូវឲ្យយោលនូវប៉ែទ្រូវ	ស្ថិតិសំតាប់គិតជ័គិជ	
រីនីតតបានការកំប្រិតប្រើជន	យកជាដំណើនធម្រួគេសាប់	។

រឿងខ្លះមិនគីនបរិយាយ
ប្រភូកប្រកាសពេលសាស់ពុ
ជួនទាំងឡាត់ដារិវាទ
កើតរឿងកើតកំរើហេតុកដ្ឋល់
អណ្តាគតីជាអាចីកន្ទី
បើស្តីស្ថិត្រូវត្រួចក្បែនខ្លាត
បើរាយបានប្រុងប្រយោជន៍
នេះហើយជាករុងពីបុរាណ
ចនុកជាប្រាប់ក្បែនតម្រា

ជាករុងពីសណ្តាប់
គេធ្លាសីដស្តាប់នៅមិនយល់ ។
យោះទាស់គ្រាល់គ្រាត់ចាល់
នាំទូកអំពល់ឡើងខាត ។
ឡើសុខទូកដឹងព្រោះអណ្តាគត
នោះពីតាមណ្តាគផ្តល់សិរី ។
ដូចត្រូវខ្លាបលនកល់កតិ
បង់សុខស្សស្តីព្រោះវាទា
ដែលបានសំណែកបានថែរក្សា
បើអ្នកណាត្រាប់បានសុខហេង ។

លើខ្លួន

ក្នុងប៊ែនបានបន្ទាន់ និងសិក្សាប៊ែនបានបន្ទាន់ និង
ជាមួយបានបន្ទាន់ ឧបសត្វាប៊ែនបានបន្ទាន់ ។

ខ្សោយបន្ទាន់ពិភាក្សាបាយ

(បន្ទាន់ក្រុង)

ធម៌ទូទៅសមណកអង្គព្រះសាស្ត្រ ជាប្រព័ន្ធសម្បាសមេដិត្យាបាយ
 ទ្រនៃត្រាស់ដីនិងធម៌រួមទាំង គីពោធិ៍ព្រាណានិនិស្សឹងម៉ែន
 ទ្រនៃគីពោធិ៍ព្រាណានិនិស្សឹងម៉ែន ទ្រនៃប្រាសដវិតសព្វសត្វនិករ
 ទេសនាប្រាសប្រុប្ប឵នទៅរកដួល សុខសាន្តបរាធាមកម្មក្រើសក្រា
 ធម៌ទូទៅជីការាជាគតុក្តី តម្លៃប្រចំប៊ិតព្រះទូទៅសាសនា
 និងព្រះទូទៅមាននីយខ្ពស់ មនុស្សប្រចំអាព្យាគ្មានប្រាប់ប្រព្រឹត្តុ
 និងធម៌ទូទៅ បិតិកាយត្រូវតាំងឲ្យស្អានស្អាតិតិ
 ឲ្យយើងរៀបចំការងារទូទៅ កាយវាត បិតិ ទូចិតិបី
 បានការិច្ចាត ត្រូវតែកំពាល់ ការសម្បាប់សត្វឲ្យស្អាប់ក្សិធម៌ក្សិធម៌
 អទិន្នាទាន៖ លួចលាក់បច្ចីយ ទ្រព្យធនប្រុសស្រីឲ្យស្អានរិនាស ។
 ការមេប្រព្រឹត្តុខសក្តីការ ព្រះទូទៅទ្រនៃហាមត្រូវតែបេញដោស
 លបលូចប្រព័ន្ធក្នុងនាំកីឡេស នាំខ្លួនពេញពាសឲ្យអនុកាយ ។
 ព្រះទូទៅមិតិជាមក្តីការ កាយគុណភាពឲ្យរារេគប្រចាំកាយ
 ឆ្លាក់ចុះក្តីក្តីប្រាជៈចំណាត់ទាំងឆ្លាយ នាំក្រោកបាយកីឡុក្តីទោស។

មុសាកទេ: វាតារើចនៅ	ព្រាកកុហកគេដោយពាក្យមុសា
សម្បិមនពិតគឺតាមកំណើនបានកំការណ៍ ពាក្យពេចនៃសន្យាតតារាវិធីទាត់។	កុហកឡើងគួរឱ្យបានប្រយោជន៍ ច្បាប់នឹងហិនហោច នាំខ្សោចប់មាត់
កុហកលិលសេដសន្លឹមភ្លាត់ ដូចគ្រោះវិបិត្តត្រូវឈប់ស្តីថា ។	កុហកលិលសេដសន្លឹមភ្លាត់ ដូចគ្រោះវិបិត្តត្រូវឈប់ស្តីថា ។
បិសុណាការពាណិជ្ជកម្ម ពេលពាក្យញូវេង់ ឡើងគួរឱ្យបានប្រយោជន៍ ច្បាប់នឹងហិន្យា	បិសុណាការពាណិជ្ជកម្ម ពេលពាក្យញូវេង់ ឡើងគួរឱ្យបានប្រយោជន៍ ច្បាប់នឹងហិន្យា
សម្បិចាកំដោត ដុរសភាទា	លេបខាយផ្លូវដ្ឋាស្តីខិះដោនៅកំ
សម្បុរាបាបេ: ស្តីតតប្រយោជន៍	សម្បិចាបេពេចនតម្លើមសារ៖
គ្រឿរឲ្យ លេបដែលតែសម្បូរេ: ពាក្យពិតតតអាកំសម្បិចិញេះ ។	គ្រឿរឲ្យ លេបដែលតែសម្បូរេ: ពាក្យពិតតតអាកំសម្បិចិញេះ ។
ពេលលើកសរសើរទេន់ក្នុងផ្លូមលើម មិនបានចិញ្ញាយថែមសម្បិច្រគោះ	ពេលលើកសរសើរទេន់ក្នុងផ្លូមលើម មិនបានចិញ្ញាយថែមសម្បិច្រគោះ
សម្បិតតីយនាំអារាគាប់យស ញូវេង់បញ្ជានៅក្នុងការបានបែងចាយ	សម្បិតតីយនាំអារាគាប់យស ញូវេង់បញ្ជានៅក្នុងការបានបែងចាយ
សម្បិលុបំនោលលុគុបីប្រើប្រើ	ក្នុងការបានបែងចាយផ្លូវបានបែងចាយ
ដើសុច្ចិតិតិតាងុលុស្ថុនេង	ពុទ្ធកាសិតបែងសម្បិចិញ្ញាយប៉ុន្មាន
សប្តំ នៅអមពាកាតា	ពាក្យពិតពោះជាកាតមិនស្ថាប់
នាំកេរីយេះលុសុខជាគកប	មិនសូន្យសាសាបរលាបប៉ែន្តាត់។
មនោទុច្ចិតិបីគ្រឿរលេបចញ្ញា	ប៉ែន្តាត់បិត្តនេឡូបិត្តសុប់សៀវភៅតែ
អកិដ្ឋក្នុរលាលេ: ឡើងបាត់	ព្រាតាទកំបាត់ឡើងបាត់ឡើងបាត់
មច្ចាទិដ្ឋិយើញ្ញាមុខជាស	ឡើងបិត្តនេឡូបិត្តសុប់សៀវភៅតែ
សុច្ចិតិទាំងបីកាតា ចិត្ត កាយ	ឡើងបិត្តនេឡូបិត្តសុប់សៀវភៅតែ
អូនុកលទ្ធផ្លូវបន្ទោះ	ឡើងបិត្តនេឡូបិត្តសុប់សៀវភៅតែ

ប្រតិបត្តិឡាយលូនកុងដីវិត យុត្តិធម៌ក្រឹមក្រើសតតបិតបានជាប្រជាជាន
 ជម្រះចិត្តខ្លួនឡាយលូប្រចក្ស និងចិត្ត ចិត្តឃើម ចល់
 អកុសលម្អូលបីត្រូវប្រព័ន្ធដោយការតែងតាំងកុសលម្អូលបី។
 លោក: ដំពាក់ដោយការចែងចាន មិនធ្វើតស្រាកស្រានទ្វាយអ្នកដែល
 ទោស: ក្រុរក្រាណទ្រួសដនប្រសស្រី នាំកើតការកើតព្យាពាទគំនុញ្ញ។
 នាំកើតហិរញ្ញស្តីប់ខ្លួនទៅនៅទាស់ ខេត្តទំនាក់ត្រានឡើយសុខមុន
 រីមេយាបីទិន្នន័យបានជាប្រជុំ អវិជ្ជាចុំវិរតិថ្នា ។
 និងយល់វិញ្ញនខ្លួនជាស អាណ្យក់ជាលូតតិចរណា
 កាន់កំស្ថាលើមិនយល់ទូរការណ៍ មោហន្ទការគូរលេខ្ងអស់ ។
 ព្រះពុទ្ធឌ្រែងប្រពុទ្ធកំមានលោក: ចូរយើងម្នាក់ជាក់ជាត្រូវបានស្រែៗ
 ប្រពើត្តិសម្ងាតាជាតី: នោះ បំពេញមុតមោះការងារត្រីមត្រូវ។
 មិនត្រូវត្រូវកាលក្រាណឱ្យប្រឡស ប្រពើត្តិនាំខុសកើតកេរីភាព្យរ
 នាំឡើរឡើងនិងយល់ខុសដូរ រឿងឡើអស់ទូវខេបកិលេស ។
 ខុបកិលេស ត្រូវឱ្យសេរប្រុងចិត្ត ឡើតសណ្ឌាតិតខុកតតិច្ចេស
 ហេតុនេះចូរកំប្រហែលទ្រូវឱ្យស ត្រូវលេខកិលេសដោយកុសលិចម៉ា
 ជម្រះចិត្តខ្លួនឡាយស្តាតដៃះប្រា សេរប្រុងកិលេកកំឡ្យបន្ទ
 កុងចិត្តប្រពើត្តិត្រូវទូទួនគុណភម៌ ប្រសើរបន្ទុះពីរប្រការ ។
 នោះគឺសតិសម្បុជញ្ញោះ ទូទួនដីកាបញ្ញាក់ជាជម៌ប្រើប្រាយ
 ហើយឱ្យកើតមានកុងស្នានុញ្ញ ពិតបានសុខាប្រាងៗហេតុជម៌នោះ។

នាមយើងអ្នកកាន់ព្រះពួកសាសនា ស្ថាប់ពួកដីការដោយចិត្តស្អែក
ប្រតិបត្តិឲ្យល្អជិតតតកំហុស គោរពតាមចុះមិនខុសឡើយណាយ
កំឡើយប្រព្រឹត្តទាំងចិត្តធុល មិនយល់ហេតុផលខែះការពិចារ
បើប្រព្រឹត្តល្អកកៅតបញ្ជា ចម្លើនផល បានអានិសជ្រើ ។

ទិញាបាយប្រព្រឹត្តនាមជិត្តា សំណាយប្រព្រឹត្តនាមសិទ្ធិបាយ ប្រព្រឹត្តនេះ
បញ្ជីសំណាយប្រព្រឹត្តនាម នាមទៅសំណាយប្រព្រឹត្តនាម។

សុខប្រការ

(បទពាក្យ ၈)

អូន្ទា

មនុស្សភេះលើហេកទៅជ្រើន ចង់បានសុខភាពនគរោះក៏យ

បុះតីសុខនោះគឺជាស្តី

សូមញ្ញាតិប្រុសស្រីដូយពិចារ ។

សុខ៖ ព្រៃចាកកិសប្បាយ

ស្រួលកកសុខកាយ ចិត្តចិត្តា

សម្រាកក្រសាកក្រសាន្តតតុកា

មានចប្រការតាមព្រះពុទ្ធប

ទិម្មយលោយៗថា អតិសុខ

ទ្វូធិនស្ថាស្តីកសុខមោះមុត

សម្រួតិមាសប្រាក់ដែបវិសុទ្ធ

បរិបុណ្ឌបំផុតបច្ចុប្បន្ន

ប្រការទីពីរកោគសុខ

គីជានសុចិកទ្វូធិនខ្លួន

រកដោយសុចិតិតិចមំមួន

ប្រើប្រាស់ថែចិនសុខជីវិត

ចិត្តិមត្តិសារសាន់សិលទាន

ប្រើប្រាស់ជនបានដូយញ្ញាតិមិត្ត

សព្វ្រោះញ្ញាតិផែនទៅថ្ងាយជិត

បានសុខសាន្តពិតព្រោះកោគ៖

អនុសាសុខ សុខទីបី

សុខព្រោះប្រុសស្រីមិនជំពាក់

គ្មានជាប់បំណុលបុលទេន្ទុក

ជននោះជាក់តតក់យកិត ។

អនវដ្ឋសុខ ពិតសុខជា

ព្រោះមានការធានដ៏សុចិតិ

កបតាមគិនិជម័សុក្រិត

យុរអធ្វើជពិតតតសុវិសាប ។

កែត្រព្រោះសម្ងាតជីរះ

ពុទ្ធដីកាបញ្ញាក់តតញ្ញាក់បាប

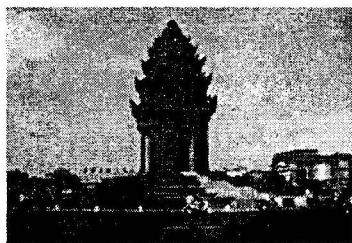
ជិតិត្រីមត្តិវិធីតិតិដុនជាប

ជួលសកុណបក្តុងសុខច្បារ ។

សន្តិ សេចក្តីសុប់ស្តាត់សៀវិម

តតមានសព្វ្រោះលោយៗហិង្សរ

គីសុខសាន្តត្រាណាព្យាយាមចិន	សង្គមត្រួសារីកចម្លើន	។
កាលបីចានសុខទាំងនេះហើយ	ត្រាកដនឹងសេវីយហើយកើតកើន	
ហេតុនេះត្រូវត្រូវត្រូវពីន	សិក្សាយប្រើនសុះស្វែងសុខ	។
ខ្លឹមហាល់រៀនសិល្បីវិធាតា	បំពេញការងាររៀនគុណរុក	
កសាធសមត្ថភាពថោះចេងមុខ	ចិត្តចាបជាទុកចុឡដីកា	។
ដើរតាមមាត្រានៃព្រះពុទ្ធទុក	គីជ្រីវំលត់អស់ទុកា	
អដ្ឋានីកមត្ត មត្តចេងប្រា	នីងបរយាត្រាសល់និញ្ញាន	។

ទំនើមទម្រាប់នៃការអុដធ្លី

(បទពាក្យ ၈)

ទំនើមទម្រាប់ជាប់តំណា	អនុវត្តតាមកសាងច្បែរ
គឺការអុដធ្លីបានសរស់សែរ	អត្ថនឹយសេចក្តីសូមបញ្ចាក់ ។
ទិម្យយអុដធ្លីបីសរស់សែរ	តំណាងគុណបីត្រួតពន៌ែ
ព្រះពុទ្ធប្រះជម់សង្ឃសរាប់	ដែលយើងម្នាក់ទៅនឹងច្បាស់
អុដប្រាំសរស់សែរលីបំណាំ	ព្រះពុទ្ធទាំងប្រាំដែលយើងទីកក្រុង
កិភីសន្លាកំភ្លើងរីក	ត្រាស់ក្រោមព្រៃសត្រីក្សោអន្តីស្អែចមានៗ
កោនាគមនោអន្តីស្អែចនាគ	គ្នាកំរៀងកស្សាប់ឡើង
ត្រាស់ក្រោមដើមល្អនោពុទ្ធលាន់	ប្រជែងមានព្រះជន្ទបីមីនខេះ ។
ព្រះកស្សុពោះស្អែចអណ្ឌីក	ឆ្នាប់ពុកក្រីកបុរុយសម័យ
ព្រះអន្តីប្រជែងត្រាស់ក្រោមដើមផ្លូវ	ព្រះជន្ទនោនោះនៅពីរមីនរស្សាន់ ។
ទិប្បនព្រះសមណាគោត្តម	ឆ្នាប់ថ្នាយបង្កើរាយសិរសារ
តាមវត្ថុអាកមពុទ្ធបដិមាត	បុរាប់ហោរបាត់ពិសត្តិ
វិអន្តិទិប្រាំព្រះសិរាង	មេត្រីថ្វីថ្នាមស់សព្វសត្តិ
ត្រាស់ក្រោមដើមទីនឹងក្នុងទីស្សាត់	តតិនឹងបង្កើចាត់សូន្យអសារ ។
ទំនើមអូកខ្លះពាស់បំណាំ	តំណាងទិសប្រាំយើង
លិច កើត ដើម ត្បូន ទិសកណ្តាល	សូមធ្លីយករាជធ្លីយប្រាប់ប្រើប្រាស់
ប្រាំប្បនសរស់ទិសប្រាំប្បន	តួបប្បនជិប្បនកណ្តាលដង

យើងឆ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកក្នុង	អុដបន់ស្រទេស្សីស្តុខិត្ត	
ខ្ញុំយើងពេលខ្លះអុដខុសហូវិជ្ជ	បើតាមខ្លួនឯងមួយសរស់សោរ	។
គេការអុដនេះតាំងរាយ	គីរបប្រុសស្រីជំន៉ូវដ្ឋាន	។
ប្រតាំងរាយត្រូវបានបាន	អ្នកចាំរក្សាចែលតែដែល	
ឆ្លាប់ដ្ឋានវិធានតមាន៖	គុណនេះឡើយខ្លះអវិជ្ជ	។
ដ្ឋានក៍ទ្វូកដល់អ្នកតា	ខ្ញុំព្រឹត្តិក្រាមជននានា	
អ្នកតាក្នុមត្រូវការឈានរាយ	យុំគ្រឿងរក្សាក្នុងទិន្នន័យ	។
ខ្លះទៀតប្រាំពីរដល់អ្នកណានា	គីក្រាលិកម្លិលសន្នានា	
ខ្លួនឯងសលដលកេរមក្នុង	ឡើងសុខសាន្តប្រានចាកពីរ។	។

នាមខ្លួន នាមខ្លួន នាមខ្លួន

ជាកំឡានការសិក្សា
ជូចសុរីយាតាប់រស្សី។

ប្រព័ន្ធនៃការសំព័ន្ធ

(បទពាក្យ ៤)

ទីនៅមួនមាបប្រព័ន្ធឌីឡូ
គោរពប្រតិបត្តិតាមលំអាន
ប្រព័ន្ធឌីឡូនៃការសំព័ន្ធ
សំព័ន្ធមានច្បាស់បុរាណណាទ
ទីមួយត្រីមគ្រួងទន្ល់ភូនិស្សាត
បុឡាងោះអ្នកស្រើទាំងប្រុសទាំងស្រី
ផ្តីចុងម្រាមដែត្រីមបញ្ហាមាត់
អ្នកមានហ៊នេប្រើយស៊ីកិយស
ត្រីមចុងច្រមេះឡាងោះមាតា បិតា
លោកគ្រួងអ្នកគ្រួង អ្នកធ្វើលំវិជ្ជា
ទីបូនចុងម្រាមប្រជុំបិតេះម
ព្រះជម់ ព្រះសង្ឃឹមត្រីបរិសុខ
វត្ថុស៊ីកិយសិទ្ធិសការបុរាណ
សំព័ន្ធសិតិស្អានៗបិត្តសូប់ស្អាត់
សំព័ន្ធត្រីមថ្មាស់ក្រាស់ក្រាបបង្ក់
សំបុន្តែសម្រួលបន្ថែមស្អានៗ

ទំរក្សាគ់ចំនៅតែបុរាណ
តើមានបុន្ទានអត្ថិនីយយ៉ាងណា ?
លួលុះចែងដែលសុកាតកបសា
ចែងជាតម្រាងដូសេចក្តី ។
ចំពោះអ្នកទាបដោយហ៊នេរីយ
កបដោយក្តីទីកមុខត្រាយស្រស់។
ប្រតិបត្តិឡើស្អាត់សំព័ន្ធចំពោះ
ជិតាសំបុន្តែស៊ីដែនយើងគ្រប់ត្តា ។
លោកយាយលោតា អ្នកចាស់ដក
បុគ្គិកអាពាយដោយក្តីលំអុត ។
លួលុះឡាស់ត្រីមបង្ក់ព្រះពុទ្ធប
លំអេនលំអុតដល់ព្រះមហាក្សត្រ។
រួចចាកដែកគ្រោះថ្នាក់វិបិត្ត
បុរាណចែងពាល់ចូរចេះពំចែន។
ព្រះពន្លព្រះព្រោះប្រុតាមដោយបំណង
គួរអស់បូនបងម៉ែត្រប្រតិបត្តិ ។

ប្រតិបត្តិកុណាត្វូ

(បទពាក្យ ៧)

ហេកត្រូអុកត្រូមានគុណាច្បន់	លើសលូបពេកពន់តតខបមា
ត្រូរប្រូវបន្ទាត់ខាត់បញ្ញា	អប់រំសិស្សាថ្មីល្អជំឡោ ។
ត្រូនុល់ចំណោះតម្រៃក្បែរ	ឈោនទាំងប់ខ្ពនស្តាល់ខុសត្រូវ
អប់រំសិលជម៉ូពេកក្បុរៈ	ប្រូវប្រាំយប្បាប់ដ្ឋារឲ្យបេះរស្ស់
ផលបទពិសោធនឹងគុណុលូ	គុណាចម៉ឺយុតិធម៌ជំឡើង់ខុស់
ហេកធ្វើចំណោះឲ្យទាំងអស់	មិនមានទីសាធាស់តតលាក់ឡើយ។
ត្រូគីជាបុព្ទការី	នៃដនប្រុសប្រើត្រូប់ត្រាគើយ
ច្បែះយើនជាសិស្សកុំកន្លឹយ	កំឡើយបណ្តាយក្រុចគុណត្រូ ។
ត្រូរប្រតិបត្តិតបគុណភាព	កំឲ្យក្រាំងភ្នាត់បាប់បុយ្យា
តបឲ្យសាកសមកុំរិំ	កំធ្វើមួលរមិលគុណ
ពេលាត្រូមកដល់កាលណា	ពួកយើនសិស្សកុំទម្រន់
ក្រាកលិយគោរពដោយទេនក្បន់	លំអោនកាយទន្លេមានទន្លេ ។
ដីសកនពេលពាក្យពេចន់ទ្រគោះ	បញ្ញីបញ្ញាំដ្ឋីសង្រោះកក់
ស្តីស្តីសេ្តុះសុឡូជាក់	កុហកលើមលាក់អូកកំប្រើ ។
សុទាំសុទុកតាមការគ្រោរ	កំឡើងតើនឹត្តតតប្រសើរ
ឡើយច្បួនដើមទីតាមដំណើរ	គោរពសេ្តុះស្រីត្រូត្រូប់ត្រា ។

កំខិលស្តីស្ថាប់ត្រូវសិទ្ធិស្ថាល	កំពើយនកកំគ្គាលពុំលួយ
ប្រឡាយពីដីជីគុណាគ្រប់រៀល	កុំពានកុំពារវិហេកលើ
ស្ថីត្រូចិត្តបញ្ជីលោកដានិច្ច	កិច្ចរំភាពកិច្ចផ្តល់ឲ្យធ្វើ
ស្ថាប់ពាក្យប្រមេតតលេយ្យលើ	កល់ការទធ្វើលួយត្រូវត្រាប់
ពុតត្រូវត្រាប់ចូរប់ឲ្យយក	ត្រូវរៀនវិសេសកម្មប៉ាប់
បនទិសាណនុយកសម្រាប់	ប្រើប្រាស់លួយតាប់ទៅថ្មីក្រោយ
ធម៌ខ្លួនក្នុងបែងចាន់	ធ្វើយ៉ាងលំហាត់ធ្វើឲ្យហើយ
ឲ្យស្របកុំបីខែខាយឡើយ	និងឡើយកុំឲ្យក្នុងបណ្តាឃុំ
គោរពវិសេសបញ្ជា	ផ្ទុកធនសាលាដាប់ចាំ
បិស្សានុស្ថាតស្របថែទាំ	ហេតុនេះត្រូវនាំត្រូវសម្រាត
យកចិត្តទុកដាក់តាត់បង្កើន	ត្រូវឱតខ្លួនត្រូវឱពាត
ត្រូនត្រាប់ស្ថាប់បាប់រាល់ក្បួនខាត	សំភីស្អាតតតិខ្លឹន
ធម៌តាមឯវទិន្នន័យប្រជ	ដាក់ពោលលេងនាគតស្ថាក់
និងកែតាមប្រជុំពីណាង	វិការសិក្សាកិច្ចឡាចេះ
អនុយស្សីមស្ថាតបាត់ឲ្យឡាយ	ស្តីកាយវិកាកុំឡើងឡេកេះ
កុំដែលសិក្សាស្ថាតីនោះ	បាត់ឡាចេះបំពេះតែរៀនរៀន
យិច្ចលំបូមានយោបល់អ្នី	ក្រាកគុយរហោតស្តីកិច្ចរៀនប្រើន
សុ ឬ បុ ឬ ត្រូវតែមាន	កុំនាយអ្នករៀនវិសេសក្នុង
កុំឲ្យពួកគាត់អស់សង្ឃឹម	ឲ្យគាត់ព្យាយិមយើងសិស្ស

រៀនសុត្រពូកមានប្រាជ្ញ	សមជាតិទាំងស្ថិជ្យប្រសីវិ	។
បើចេះចាំហើយយកទៅប្រើ	ក្នុងការដំណោរហេតុសេចក្តី	
គុណការសែនឡានប្រស្ថិត	ឲ្យបានក្រាស់ក្រួលកំភាពតែ	។
បើខ្លួនកើតកើនចម្លើនហើយ	ក្នុងអីយកំឡើយក្រួលរូបភាព	
ឧស្សារ៍រទកនឹកទៀតទៅតែ	ដួចអណ្ឌាតមាត់តែនឹកបាយ។	
កំមាក់ម៉ឺនធាយត្រួយសោះ	ចំណោះទាំងអស់កាលរូបភាយ	
កើតបេញ្ញាតិត្រូវក្រួសប្រាយ	ឲ្យបានចកចាយលួចដើរីតែ	។
យើញ្ញាត់ត្ទូចបាបកំក្រអីតែ	ទូកខ្លឹតក្រីតែក្រួលអតិតែ ²	
គាត់ផ្តល់បាកក្នុងដីវិត	ត្រូវរមាយចិត្តផ្សាយគាត់ដែន	។
ផ្តល់កម្មាំនឹងចិត្តបុជនធន	តាមលទ្ធភាពមានដោយបំណង	
ឲ្យគាត់ស្រាន្តស្រាកចាកសោហ្មុណិ	កន្លឹងវិបត្តិបានប្រកិតែ	។
កំអានសំភិយសនុស់សក្តា	មានឡាតនវិញ្ញាងុល្យប្រឈម	
ក្រួលក្រុមសិលជម៉ែលប្រែទៅ	តើឡើគិតថ្មីលូអីត្រូ	។
ធម្មាតេត្រូច្ចូរតែលូ	លីកណាក្រប្បាស់ជាលូ	
តែគាត់អំណាត់អត់ផ្តល់សុ	ទ្រាំឡើយគិតគូឲ្យសិស្សមេះ	។
យ៉ាងនេះត្រូវប្រតិបត្តិលោក	ដួចពុំបកប់មកកំដោលទេះ	
សមអនុកស្សាត្ររៀនមានចំណោះ	និសាលវិសសជាសិស្សូលូ	។

កំឡុង ៦ប្រភាករ

(បទព្រហ្មគិត)

ចាស់ខ្ញុំតើដ្ឋប្រជាប់	ឲ្យក្នុងមីនីស្វាប់
សកម្មភូណិត្យការ	ឲ្យសិក្សាអេវនសិស្សាប់
ចាស់ខ្ញុំលោកដ្ឋានផ្លូវ	ចូរចនាំពាក្យចាស់ប្រាប់
ឲ្យយើដីជំណាប់	ប្រញ្ញាប់ដ្ឋីសិទ្ធិលិខិត្ត
លោកបាបូរិស្វាប់	អេវនអភិកលេខវិធី
ខ្លះខ្ញុំជួនត្រូវប៉ាត្រា	កំព្យូរករៀបរួចខេះ
កសាណចំណោះដឹង	ចូរប្រើតប្រើដឹងឲ្យកើយឡើ
ទាន់ក្រុងដ្ឋីមតិទ្ធរ	កុំពំសុវត្ថាសំដក
បង្កើនសមត្ថភាព	ឲ្យពេញប្រុះប្រាន់ការពារ
ត្រាន់អាបធើការងារ	បានកំសុំការងារយស្តុក
ខំរឿនឲ្យបានប្រើន	ត្រូវក្រើនទិបបានសុខ
ប្រមូលវិធានទុក	ឡោះដូរលោកបុរីដែម
ក្រោះបើអូកលួនខេះ	ពិតវស់នៅពុំបរ
ជិវិត សែនក្រីក្រុ	កើតុក្នុកំយព្យូយតត្រាស្ទើ
ជាយត្រូវគេដើរបាប	រស់ជុនដាបបាបជាប់ប្រាណា
គើបាកបំពានបាន	តតិសម្រានសម្រាកិរ
ធម្មតាមុកបែនដឹង	តើដីគេពីនឺបានគិតគុ

ទោះក្រីមិនយុរ	ឲ្យតែសូច្ចាំអំណាត់	។
តែជនស់ដោយសប្បាយ	សំប្បរចាយមិនដែលអត់	
ជីវិតខ្លួនកំណាត់	តាមបេបបទព្រោះវិធី	។
ទីពីរលោកផ្តើមបាន	ចូរខស្សាបៀវិជ្ជាការងារ	
កុំស់សុដោយសារ	គេទោះណាមិនណូឡើយ	។
កុំដេកខ្លួលធ្វើអី	ឲ្យរាបីកុំបណ្តុះបាយ	
ត្រូវខ្លះកសិរីដោយ	ខ្លួនដែនឲ្យបានប្រសើរ	។
កុំដេកចាំបុញ្ញ	កុំពិនគគ្រប់ដំណើរ	
ខ្លឹមប្រើប្រាស់ការងារ	ដោយទីពីនអាថ្មាន	។
ខ្លួនបានបានបាន	នោះទិនជាគុងបទឯកា	
ទុកកាយទុកចិនា	តតគ្របាបាត់តតម៉ែ	។
កាយជាជនទុរគត់	ស់កំសត់អត់កិម្រ	
សិកស្រពន់ដើរដៃ	អស់ប្រុសស្រីគេឡើមសូប់	។
សង្គមកើតទុកច្បាយ	ព្រោះខ្លួនមួយទាំងប៉ែយប់	
មិនប្រើបានសព្វគ្រប់	នាំវិបត្តិជល់គេជន	។
វិទីបីទោះពិត	ឲ្យពិនិត្យម៉ែលឲ្យស្ថិជ	
រូបនសូត្រគ្រប់កន្លែង	យកគីរុណុដាក់ខ្លួន	។
កុំខិលត្រូវសង្គត	ម៉ែលរីនហេតុឲ្យខ្លាប់ខ្លួន	
កុំគិតក្រសិតខ្លួន	ត្រូវបែងចុះទម្ងាប់ស្ថាប់	។

ការគេបានផលណ្ហូ	ត្តូវនឹងយក់ឡ្វៀវនត្រាប់
តែចូរកំប្រញ្ញាំប់	យកតម្លាប់ដោយតតិតិ
មីលគេឡ្វៀម៉ែត់ចត់	មីលតាមបទបែបតំនិត
យស់យើញណ្ហូពិសិដ្ឋ	ចម្រើនពិតត្រូវទាញយក
បទពិសាទនណ្ហូ។	ត្រូវបណ្តុវិស្សៀវនក
ឡ្វាបានព្រើនយកមក	លោតម្រូវត្រូវតាមការ
លោកបានមួតាចេ	ទាំងយើងគេគ្នាននរណា
ធ្វើបានរាល់កិច្ចការ	ខ្លះខស្សាប់ត្រាប់អ្នកដៃន
ទីប្រទល់ឡ្វៀត្រូវប៉ាត្រា	ត្រូវពុំពារការកណ្តាន
ផ្តល់បាបសត្វមជ្ឈ។	ឡ្វៀម៉ែត់ហ្មន័យជីន៖
កំខិលកំឡមន់	ស្តីកស្រែនំមិនយកឈ្មោះ
ប្រអូសត្រូវលែនលេះ	ស្តីយកឈ្មោះហិនបុរីឆ្នាំ
ជម្រើតការត្តូចចាំ	បើមិនខំមេចសម្រច
កំបានខានប៉ែប៉ាប់	ខាងអាយុវិនកជន់
កំខិលមិនអត់ដ្ឋាន់	ត្រូវបោរត់លត់ពត់ឡ្វៀទន់
មិនប្រាយគីឡុន់ភូន់	ជន់អំណែត់អត់គេប៉ែក
បើអ្នកមិនពុំពារ	គេត្រូវប៉ាត្រាមិនស្ដិទ្ធសេដ្ឋកែ
មិនទុកបិត្តតតិក្រោរ	តតនរណានីជកំច្រ
ជាមនុស្សសុញ្ញតំនិត	ឡ្វោះខ្លួនពិតតតជំហារ

ឧបសគ្គត្រូវកេនកមក	ជាប់កាំងគរមិនខាន	។
ម្នយទ្រូវកំនើន	ខ្លួលការពារដៃខ្ពស់ប្រាកា	។
ចូរយើងធ្វើឡើងបាន	ទ្រព្យបុញ្ញាណចោះសំបែ	។
ទម្ងាប់រស់នៅស្ថាត	តាមក្បួនខ្នាតអនាម័យ	
ដែលទាំងយប់ថ្វី	ឡ្សប្រពេលសិរីក្រុ	។
កំរស់ស្អាកត្រាកតេក	ទាំងទីដេកស្អាតកំភាស្ស់យ	
សម្ងាត់ស្អាតប្រព័ន្ធ	គូរប្រសស្រីធ្វើប្រពាំ	។
រស់ស្អាត ហូបចុកស្អាត	ដែលដឹកស្អាតរស់រប់ឆ្នាំ	
គូរកំមេលបំណាំ	ចូរចនាំជាប់បិន្ទា	។
សុខភាពរបស់របាយ	បើមិនខ្សោយខ្លួនរក្សា	
បែរស់ក្រោតម្រា	ប្រាកដជាជល់ដម្លី	។
ខ្សោះខ្សោយស្សែរយកម្នាក់ជ	ទ្រូវប្រាមខ្លាំងកាយចុកលី	
ស្អាតកំស្តីតកេនកម្នូលព្រឹក	ខ្សោយស្អាតត្រូវប្រាកាប់	។
ព្យាក់ជ្រុះឡ្សខាត់ខាយ	កែរទុកម្នាយរលាយចាប់	
កេវិយោះយសអេនអាប់	ដូចអំបិលដែលត្រូវទិក	។
មួរឯកទ្រូវតសស់ស្រីប្រស	កំប្រុងសង្គមិលរព្យុក	
លដៃលក់រក់ល្អប្រពីក	ក្រុចកិតនីកសាកកុសល	។
ក្រើតក្រើនតែកុងជាតុ	បនស្រីស្រាលុយ្យដកិច្ចុកល	
គូរគិតគូរកម្មផល	សាន់អកុសលផលបាបស្ទើ	។

កំណើនរក្សាទុក្រឹងព្រៃន	ម៉ាអាកេវនត្តានរំលស
ប្រព្រឹត្តិធម៌សង្គម្វោជ	ម៉ៅកយោរយោពាលសាមានរ
សម្ងាប់កាប់ប្រហារ	សត្វមនុស្សដ្ឋាក្រាងប្រាង
ប្រព្រឹត្តិធម៌ចាតិរព្រាណ	គូរប្រមាណាសាន្តសុខគេ
លបណ្តុចលេដសក់បួន	គ្រប់តិចនៃត្តានទំន់រ
សិលទានមិនធ្វើទេ	ពុំវិសន្យែបុណ្យ
រស់នៅក្រៅរក្សាសុខ	ដ្ឋបតិទុក្រមុខជាកុន
ព្រោះហេតុបិត្តមោហន្ទ	ជីវិតចុងអន់ពេកក្រុរ
ឧស្សាហ៍សានសុចិត្តវិត	នាំជីវិតឈប់អាស្សរ
កាយចិត្តប្រព្រឹត្តិធម៌ត្រូវ	ពាក្យពោលទៅសីមានបុន
ធ្វើបុណ្យសានសុណាគម	ប្រព្រឹត្តិលួលួលប័ណ្ណ
ឈប់លេកហ្មសមាគម្ពី	ឈប់គុំគុនឈល់រង្វែង
ឈប់ខុសនៅក្នុងកាម	លេកកំហមទ្រូសុំគេងស
ឯកទុក្រលូស្អែង	ទ្រួស់សម្ងាត់គូរកាន់យក
ត្រូវស្អាប់ពាក្យមិះខ្លួន	ពាស់ប្រដែរត្រូវនឹកក្នុក
កិច្ចិលប្រាកាយប្រាប់មក	ត្រូវត្រូវប៉ះត្រូវសកន់ហេដ

³ ចុង: ធមនជាប ទាល់ ក្រក្រុង/គិតិត/ជំណើរ/ផ្លូវ

លក្ខាមន្ទាក្នុបាយធម្ម

(បទពាក្យ ៧)

មួយធម្ម

ពាក្យត្រូបព្រៀនមានសេចក្តី	គីមនុស្សប្រសស្រីអូកបព្រៀន
វិធានសិល្បៈសាស្ត្រដែលជាស្ថាន	អប់រំវិវាទម៉ោង
តិវាយរប្បធម៌ និងបំណើន	កាតប្រសព្វបុនយល់ចាំថែះ
អប់រំសិលជម៌លូវិសស	ក្រុនច្បាប់តម្រៃតាមនិយាយ
ហេតុនេះបើចង់ភ្លាយជាត្រូ	ជាជនគីត្រូរព្យាយាម
សូះស្រួលសិក្សាបម្បុនព្រៀម	កុំដែកនៅស្រីមកុំអល់អេក
ត្រូត្រូវជាអូកមានរុបកាយ	មាំម្បនស្រស់ស្រាយតុញ្ញាយប្រក
ខ្លៀកខ្លឹនគីឡូនៃអង្គុលមួក	សម្បទាត្រូប៊ិដ្ឋកកុំបែកបាត់
មានសុខភាពលូចត្តកាយ	សុភាពរបសាទិត្តមីនីម៉ាត់
សម្បទនៃក្នុងពេទកកាត់	ចិរិយាមាយទអ្នកបូច្ចុរ
គិតិតស្រោះត្រូនិស្សីអំណាត់	មិនគិតនឹងយហត់អូច្ចារ
តែនចោះអាណាពលិត្តអាស្សរ	បំពេញផ្ទាប់ប្រមានស្ថារតី
ស្ថាផីមាសការក្រាក់រព្យក	អូកនីករព្យកជាមក្រិ-
រដករាជាការមានតម្លៃ	យ៉ាងនេះប្រសស្រីត្រូវពិចារ
ត្រូត្រូវតែជាមនុស្សពេញវិយ	មិនមែនគ្រួនខ្លួនបញ្ញា
ទូនកាត់ស្បែត្រូរព្រៀនពីសាលា	បណ្តុះវិធានដីវេត្ត

ចំណោះដំនាថ្ងៃចេះចូរស់លាស់	មិនមានទីសទាស់តតមួញ ⁴
កម្រិតវប្បធម៌សមឈ្មោះត្រូ	បានជាកំរើដល់សិស្សា
ល្អិតទេតកោសលកលបត្តាត់	ចេះរៀបចំនៅចាត់កិច្ចសាលា ⁵
រដ្ឋបាលត្រូប់ត្រូជយល់កិច្ចការ	គោរពគោលការណ៍អប់រំជាតិ
យល់ដឹងចិត្តវិភាគរកាសល្អ	ស្របតាមហេតុផលតតលើយុវជន
វិធានចេះស្តីខ្លួនខ្លាត	ហាត់រៀនបែមទៀតថ្វីតសិក្សា
យរលើមូលដ្ឋានស្នូហាងាតិ	មួយទៀតត្រូត្រូរមានស្នូហាង
ស្នូហ៊ប្រជាធិបតេយ្យ	ស្នូៗស្នូស្នូហាមិនចំនាស់
ចេះរួមសាមគ្គី ការគកចាត	រស់សន្តិភាពពុំល្អជីវិ៍យោះ
និងអ្នកជនិមត្តិទាំងអស់	ពោលគឺចេះរស់ចេះរៀនការ
ដេកឈរអង្គិយពេលស្តីដើរ	ត្រូប់កាលដំណើរចនាទិន្នន័យ
ពាំជាក់ជានិច្ចកុំពេចចាត	ត្រូប់សិរិយាបច្ឆំរឿង
រក្សាណ្វេបាននូវកិត្តិយស	ឲ្យលូក្រែកិត្តិយោះព្រោះជាត្រូ
ត្រូប់ទិកនឹងកិច្ចបុរី	កុំស្តីត្រូដោះដូរលាកសក្តា
ស្ម័កពាក់សមរម្យពុំពេចចាយ	នាំឲ្យខុសច្ងាយចាកតម្រា
មិនមួយដែអរឡាត្រូនា	ធ្វើបានពិតជាត្រូមិនខាង
អប់រំឲ្យបាននូវគុណភាព	ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ជនបាន

⁴ មួញ: ដែលមានគំនិតភាក់ ទាល មិនល្អាស តូចម៉ែរ

⁵ កិច្ចសាលា គឺកិច្ចការសាលារួមមានកិច្ចខាងរដ្ឋបាល ដើរការ រៀបចំជាន់ម៉ា

សិស្សូលូពលរដ្ឋលូឡូកើតមាន	ត្រាន់បានជាយានសាធារណ៍ប្រទេស ។
សាលាច្បាស្តាបនីនឹងសង្គម	ចិត្តីខត្តមតុំឡើដ្ឋែស
ភ្នាប់ការប្រតិបត្តិដីវិសេស	នាំវិនិត្តបែងចេះមានលាងកម្ម ។
ពាក្យពាស់លោកបានគ្រឿប្រុសស្រី	ត្រូវមានធ្វើនៃបីតាមបណ្តុំកំ
តើធ្វើនៃខ្លួនដែលពាស់ផ្ទាំ	ឡើកតែចំណាំនៅក្នុងណាយ ?
ទីមួយត្រូវបានចំណាំដាក់	ត្រូវត្រូវដោអុកធ្វើនៃបញ្ញា
គប់ដាយវិដ្ឋាបន្ទាន់សិក្សា	ទីពីរដើរឃើយកំណើនការដារ ។
ការដារបញ្ជីនហេតុបានធ្លី	បន្ទាន់បិនទម្រងនឹងដែន
មិនធាន់ព្យាយាមនោះពិតជាតា	ដូចកម្មអេកជាប្រាកដ ។
ត្រូមានការដារធ្វើប្រើនិនាស់	កិច្ចការមិនខ្លះបានកំណាត់
ប្រាណប្រើនៃបំពេញឡើម៉ែត់ចត់	តាមបែបតាមបទតាមមុខការ ។
ត្រូមានការកិច្ចដូចនេះ	ដែលអស់មហាផន្លកជាន់រដ្ឋា-
កិច្ចប្រគល់ឡើចាត់ការ	នោះជាមេទនេះត្រូវបីប្រុស ។
ចំណោកទីបីគឺធ្វើនៃចិត្ត	មេត្តាកាណាតសិស្សទាំងអស់
មិនក្រាលក្រព្យិនខេរីនឹងខ្លួន	ត្រូយប្រាប់កំហុសប្រាសទួន្ទាន ។
ដាក់ចិត្តអំណាត់បទខន្តី	សណ្ឌាសប្រណាំពេលបញ្ជីន
នោះសិស្សគឺទុក្ខាំព្រមបញ្ជី	ត្រូវនៅតីមានជម្លៀមេត្តា ។
នោះប៉ែងខ្លួនខីនទេនទាស់	កើតមានទំនាក់នឹងអ្នកណា
បូកើតខេរីនឹងកុងត្រូសារ	ចូលដល់សាលាកាន់អត់ជន់ ។

បែងចែកការជាន់នឹងបុគ្គល	ពីត្រូវប្របល់ស្រាលដាច្បាន់
យើត្រូមិនដាក់ចិត្តដៃកណ៍	មិនតាន់ពិនិត្យគិតសង្គម ។
នាំឆ្លួយស្មើតតចាំនៃស្ថាន	ដូចមួនតតបន្ទស់ក្រុមក្រំ
សំបុរិតតមេក្នុងទុកដី	សង្គមអន់បយតតបម្រីន ។
ហេតុនេះចូរអកចាំដានិច្ច	កុំបីភាពក្រោចកិច្ចុំដែលប្រើប្រាស់
យើបង់ធ្វើត្រូវត្រូវក្រើន	បង្គបធ្វើនអស់សម្បទា ។
បំពេញលក្ខខណ្ឌាដែលចាំបាច់	ប្រង្គាត់សម្រេចចិត្តតតក
យើដ្ឋីសរើសហើយត្រូវទុះពារ	បំពេញមុខជានាគ្រូល ។

យកសាធារណ៍មក្ខុទ្ធនៅ: ដីតីនិងមានស្មើ

យើតបំរកបំលើយុងស្រាស់ កម្លិលក្ខុកិត្តិអនុកយពាកំប្បាស់។
តបំព្រៃនតបំចុរប្រាកដ មិនទាន់ជល់កំណាកតកុំដោយក្រឡាស
តិកបិកនព្រៃនប្រពិភិត្តភាស់ ចុងក្រាយច្បាស់ណាស់បានស្មួនទេ។

⁶ កិច្ច: រារកិច្ច កិច្ចការ

តម្រូវការចាំងចាប់របស់មនុស្ស

(បទភាកពតិ)

កែតមកដាមទុស្ស	ទោះស្រីបុប្បស	នៅលើលោក
មិនបាបរឡស	បុជាតិខេមក	មានតម្រូវការ
	ប្រាថ្ញចំណុច	
ទោះជាសេចក្តី	ដែលមនុស្សប្រុសស្រី	ឯនពេញចិត្តចង់
មិនធ្វើចូលចិតិត	កល់រុបកល់អង្គ	ខ្លក់ខ្លួនគ្រប់
	ឡើងត្រួវមេចម្មាត់	
អុកត្ទូចអុកដា	កម្មាធេក្ខមំ	មានក្រុងឈានរា
នៅខំបំពេញ	សេចក្តីត្រូវការ	កល់រុបអាណាព
	លុះត្រាកុវិណកូយ៍	
ហេតុនេះរុបខ្ពុស	សុមថ្នាយបង្ដី	ព្រះតន្លេត្រូវ
ព្រះពុទ្ធប្រះជម្ល	និងព្រះសង្គម្រៀប	ព្រះសិកម្មត្រឹម
	ប្រពៃលើលោក	
គោរពយាយតាត	មាតាបិតា	មេត្តាយល់យោគ
អំពួមឱ្យមា	វន្ទាជីយដោគ	ប្រសស្រីរោគ
	សូមលោកក្នុងរា	
វិក្រុជបីពេលទោ	មានខុសមានត្រូវ	ត្រូវត្រួវមេចម្មាត់
សូមអក់យោទេស	ខ្ញុំបានដឹងឈាន	ខ្ញុំសូមរាល់

	តម្រវការមនុស្ស។	
មួយសរី៖	ពិនិត្យឡើងអាក់	ពិតត្រូវតែតខុស
ចំណុះអាបារ	មិនបានស្រើប្រើស	មិនអាចចាន់ទេះ
	ធ្វាន់មនុស្សលើលោក។	
ទីក្រុងបរិសុទ្ធសម្រាកលម្អិត	ជម្រើសរើសច	ពេញពេរបាលពេក
	គ្រាន់កែងក្រឹងយោងអ៊ី	មនុស្សម្នាក់គោក
	លោកបង្កើតានសុខ។	
បន្ទាត់ដៃរី	ឡើបានគឺវិនិយោគ	តម្រូវប្រើមុខ
ស្ថិទ្ធិស្ថាលបីបម	អមដោយទំនុក	ចំណាតារទុក
	ជម្រើសរើសចិត្តមនុស្សសត្វ។	
សម្បូរកបំពាក់	បានក្រោត្រូវអាក់	បានបិទបំបាត់
បាំនៃកេរីបិទខ្លាស់	មិនឡើអាណាពិត	ស្ម័គោកស្ថាតបាត់
	តាមខ្លាតប្រាប់ក្សោន។	
ទីពីរនោះណានា	គឺតម្រវការ	សង្គមរឿងទីន
កិត្តិយសមុខមាត់	អំណាចមំមួន	សក្ខិសមហំហូន
	មួនកុងសង្គម។	
របស់ប្រើប្រាស់	មានប្រើប្រានតែខ្លះ	ត្រូវដំមិចរួម
កសារស្តាន់	ក្រស់ក្រុងត្រូម	ភាពនៃអ្នកដំ
	សិទ្ធិសេវាការ។	

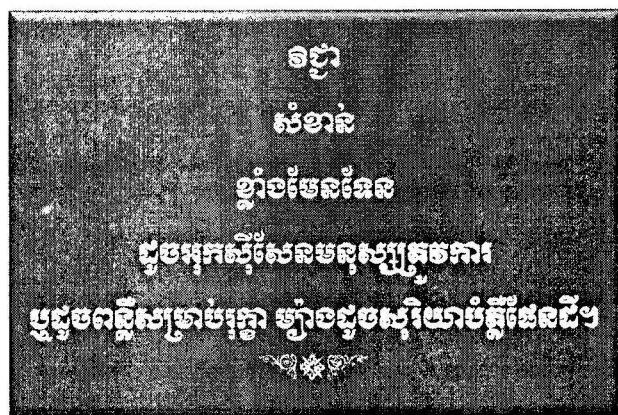
យុត្តិធម៌តតលេវីវ	សច្ចោះតើនទៀវ	ប្រិតប្រុះរបៀប
សូបស្វើមគ្គានទុក្ខ	រស់សន្តិភាព	ដកបង់រកប
សមត្ថភាព	ខនក្សីយដន្តដីពាយ	
ជុំញាតិសន្ទាន	ខដ្ឋខស់តតាប	គ្រឹងភីប្រឹងប
សំគាល់ម៉ាស្បី	បាននៅនិគ្រោះពេល	បិបាត់ដន្តដី
មួយសវិរៈ	រមស់រប់ច្ចាប់	
បីការស្រឡាញ់	លោកថែកតម្រូវ	ការនោះជាប្រាំ
តម្រូវឱ្យបាន	ចូរជាក់ចំណាំ	ទីតីរបង់ចាំ
កីឡាប្រាំបាប	សុវត្ថិភាព	
មិនក្រោមតម្លៃ	ឲ្យគេខ្ចៀកខ្ចាញ់	ខ្លួនខ្លួនបាប
តម្លៃការមនុស្ស	ឲ្យខ្លួនមានប្រុះ	នូវសមត្ថភាព
ក្រុកដាក់ស្អាតិ	កិត្តិយសស្អាតិ	
សការុត្ថិភាព		មានសិទ្ធិសេវា
នៃអ្នកដែទេ		គុលរត់ម៉ែ
កុងនីយមនុស្សជាតិ		
មិនត្រីមបុណ្ណារៈ		មានប្រើនតទៀត
ទៅមានយុវវិជ្ជមានសមាស់ញោមញាតិ		
មេត្តាលែលក្សា		
យើប្រើនដល់មីន	តើឲ្យប្រិតប្រុះ	ម៉ែបទីបានអក

ហេតុនេះគ្រាត់

គិតកែស្អែក

ទ្វាស់ច្បៃតប្រព័តប្រក

អរករក្សា

កាល្បាលាមិត្ត

(បទភាកពតិ)

នៅលើលេកា	មិនខោះឡើយណា	មិត្តភកិប្រស្រី
ចង់បានបុន្ទាន	ស្របមិត្តបេតិ	ទោះជាតិសាសន៍អ្នក
	កំអាចរប់បាន។	
តើរឿងសំខាន់	ត្រូវគិតជាក់ស្អាន់	មុននឹងរកប់អាន
ហើយចង់បានមិត្ត	គិមិត្តភកល្អណា	ឧសត្វវបុន្ទាន
	ត្រារ់បានអាសាយ	
មិត្តគ្រសេតតប់	ពិនិត្យសុព្រមិប់	មានបុនប្រការ
ឧបការមិត្ត	បិត្តដូយកិច្ចការ	ទ្រព្យធមេប៉ា
	ដូយការពារឡូ។	
ពេលមិត្តភាគីក្រែប	រំពូកជានិច្ច	តតមានបណ្តាយ
មិត្តដូបគ្រោះកំយ	ពុំខីកនើយ	ដូយលុះបានស្រើយ
	គ្រានឡើយត្រួតត្រូ។	
ពីសុខទុកមិត្ត	ចែះយល់បេីមបិត្ត	ស្មោះតតក្រុង
ពេលពាក្យសច្ចុះ	បិត្តប្រាគនី	បរិសុខកិត្តិ
	បានបរាណិត្រ។	
រួមសុខ្សមទុក	មិនបែះទឹកកុ	រឿងកំបាំងមិត្ត
ចែះលាក់សេចក្តី	លួក្រពេកពិត	តតមានគិតិត

	ក្បាលណាសក់បីជួយ	
អត្ថភាយមិត្ត	ប្រាប់ប្រយោជន៍ពិត	ទ្វែមិត្តបានដឹង
ព្រៃយប្រាប់ផ្ទវល់	ផ្ទវស្ថគ់ត្រួតត្រួយ រឿងករដើវត្ថាយ	ផ្សោច្បាយដំណើន
អនុកម្មក៖	អាណាពត្ថមថាក់	មិនតីះដៅលមិត្ត
លីន្ទាលរោល់	យោបល់គំនិត	ហាមមនុស្សធ្លាយដិត
	តីះដៅលធ្វើបាបា	
មិនដែលគ្រឿកអរ	យើងមិត្តវីកនរ	វិនាសសុន្យសាប
តែនឹងដូយស្រាបស្រាន	រួចចាកដុនដាប	តរួចដកប
	មិត្តបានចម្រិន	
វិករយគ្រឿកអរ	ដោយចិត្តស្មោះស	យើងមិត្តកើតកើន
ដូយចូកឡាងមព្រៀក	មិនលើនក្រុង	នឹងតីចក្ខុំន
	តតមានបុស្សាយ	
មិត្តលូកក្រុង	មានអធ្យាស្អ័យ	ខ្លីមេត្តា
មិត្តភូរសេទតប់	កប់អានស្មោហា	នៅលើលោក
	មិនមានក្រើនឡើយ	
ហេតុនេះប្រយ៉ែត្តុ	ការពារទប់ស្ថាត់	ចំណាតទាំងឡើ
កំទ្វូល្អេះនា	មិត្តភាពបុញ្ញ	ទ្វោប្របេររ
	សត្វវង់ឡើយណាយ	

គុណាបៀវ

(បទពាក្យ ៧)

-W-

ពាស់តែនទួនប្រព័ន្ធប្រជាពេជ្រ	ឲ្យអស់ក្នុងចោរដិត្តិ
រព្វកនីកគុណាបការ-	រោគុណាប្រើប្រាណទាំងប្រាំមួយ
ឲ្យចាប់អារម្មណ៍គុណាទាំងនេះ	កុំបីទេធ្លូសភាគំងគេចាបឡើយ
គុណានេះយើងតែនទួលបេរិយ	អូគុណាកំង់យក្រប់អាត្រា
ចុះពីគុណានោះមានអើខេះ	បញ្ចាក់ឲ្យប្បាស់នៃយុទ្ធសារ
ទុកត្រានំត្រីវិនិច្ឆារណា	និងកើនបញ្ចាប្រាបានសុខ
ទិម្មយនោះគីតុធភាធិត្តា	បុង់លហោបាតគុណាគីតុក
ទីពីតុធភាពូយចូរពាំទុក	ព្រោះតាត់ទិន្នន័យប្រសស្រី
គុណាគីតុកម្នាយគ្មានសង្កែ	មានបង្កើត ក្រុក ឬពីធមកី
អាមាចរាបាលទាំងប្រសស្រី	គុណាភ្រាស់គុណាប្រើប្រាណមហាយ
ទីបីគីតុធភាពូយទូនិច្ចុក	ដែលប្រាប់សល្អាតសងល់អាត្រា
ឆ្លាប់នោះនៅពនិត្យក្រុងរក្សា	ដីកនាំធ្វើការមានខ្លឹ
គុណាប្រោះមហាក្សត្រអូកដីកនាំ	បង្កាត់លត់ដំផ្លូលបានមិ
ទីបនតុធភាពូយទាំងប្រសស្រី	ត្រូវផលិតសូវីយការសិក្សា
ត្រូវផលិតសូវីយការសិក្សា	ស្របតាមដំណើរសង្គមត្រូវសារ
អប់ទួនប្រព័ន្ធបញ្ចារ	បំនិនតិរាបច្ចីត់ប្រុង
ចំណែកទីប្រាំតុធភាពូយតិច្ចុក	អូកស់ធ្លាយដិតអូកក្នុងិច្ច

ប្រាស់យំនាក់ពីនាក់កន្លែង ដូយប្រាមថ្មីនឹងត្រាងាសន្តូយ
 ចំណោគចុងក្រាយគុណារតនេះ ក្នុងបិលុំជាក់ឆ្លាប់បែបន័
 ពេះទួទិន្នន័យ សង្ឃឹមបុណ្យ ចំដាក់និរន្តគុណប្រាំម្មយ ។

សុភម្ពិល

សសុខប្រព័ន្ធគម្មានសិរី ភាពស្អាតល្អ
 មចិនមានទុក្ខ ឯសុខបរិ គក្រាមស្វោះស
 លលាកចម្រើន។

មិត្តភ្នរសេពកប់ និងមិត្តមិនភ្នរសេពកប់

(បទព្រហ្មគីតិ)

នេះបទព្រហ្មប្រាប្រាប្រាយ	និងអធិប្បាយលែសេចក្តី
ឲ្យអស់ទាំងប្រុសស្រី	គ្រាន់នឹងម៉ែលបានពិចារ ។
ធម្មតាទេកុជ្ជិ៍លោក	មនុស្សរដ្ឋាភិបាលនរណា
និងអាចរស់ឯកកា	សីវប្រាប្ហារស់ដូបដុំ ។
គ្រាន់នឹងពិនិត្យការស្រើយ	ទោះយប់ថ្វការត្រួចបាំ
ស្ថិទស្សនលកើតឡង់	រស់សុខុមពំសោកសោ ។
ប្រាប្ហាមានមិត្តភីតិ	បានពំនាក់ស្អាត់កក់ប្រា
និងឲ្យការស់នោ	វិនវិតិត្របាប់អារម្មណ៍ ។
ដោយយល់បានមិត្ត	នោះជីវិតពិតិតខត្តម
ដូចរសន់ទិកយុំ	ពិតិជាដូមបិចមជាប់សិត ។
មនុស្សរប់រកមិត្តភីតិ	ដែលម្នាក់បានពេញចិត្ត
អាចរមរស់ស្រួលប់ស្ថិទ	នៃជីវិតអនុអាច្រា ។
ឱះកប់រកអូកមាន	ទ្រព្យធនបានយសសក្តា
ឱះផ្លាតលើបញ្ញា	ឱះប្រាប្ហារបសម្បត្តិ ។
ឱះដ្ឋីសបិនរោហា	ឱះវិញ្ញុណាមួកសុប់ស្តាត់
ឱះទៀតមិនបានចាត់	កប់ស្ថិតិស្រីតតបែនអី ។
ឱះត្រូវការមិត្តប្រុស	មួយវិញ្ញុនោះប្រាប្ហាស្រី

ខ្លះគិតជល់កភី	ទោះក្រព្យីខ្សែត់មេបណ្តា	។
ក្នុងលោកមានប្រើនិយាយសំខាន់	ពិតតតតខ្លះខេមនុស្ស	។
មិនបាប្រឡកទណ្ឌា	សីវិត្យប្រាមិត្តធម៌	។
ទាបខ្ពស់ទោះខ្សោស	អាក្រក់លូខ្មែរ ចិន យុវន	
ខ្លះលីប្រាបដ្ឋាប់ក្បែរ	ខ្លះតតម្លានមានវិធាន	។
ខ្លះអ្នតអំណួតកេង	មានទាំងក្រុងបាស់ដក	
ខ្លះស្ថាត់កិច្ចការងារ	ខ្លះដឹងខាងច្បាស់ខ្សែប់ខ្សោរ	។
បើប្រើប្រាណដូចបែងចិត្ត	នោះពួកមិត្តកំប្រើប្រាណដៃរ	
បុះតើឡើស្តីខ្សោហ៍	គឺបំរកមិត្តបែបឯណា	?
ប្រពោះមនុស្សមួយអារី	យើងទោសឱ្យស្តីត្រូវបានស្រួល	
បែរនាំឡើឡើ	កាយចិនាតុពុលិំលើលើយ	។
គិតតែប្រយោជន៍ខ្លួន	តតិថ្ននប្រយោជន៍ឡូ	
ដល់យើងដូចខ្សែកេរិយា	គេបានកាយតតរវល់	។
បើបានដូរយបន្ទិច	តតិភ្លៀវក្រុងការិយាល័យ	
ឡើយឱ្យតិចលោកសល់	បែរគិតខ្លៀប់ចង់បានប្រើប្រាណ	។
លុះដល់ខ្លួនដូរកែយ	ទីបសុះលូលកក្រុងនឹង	
សូមមិត្តបាប់ក្រពីតីន	ដូរយោង៖ទុក្ខុក្ខានេះដឹង	។
បានខាន់តែរោហា	ពាក្យតតការនោះជួយហោន	
មកពោលស្អោះយុទ្ធសាស្ត្រ	ហាក់ទំនួនចង់ដូរយុណាស់	។

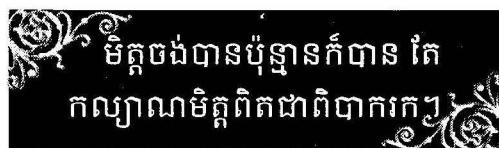
ដល់យើនមានជុរៈ	នោះពិតជាក់បែរក្រឡាស់
អាណលេសវរលំណាតស់	ស្តីតតខ្មាស់អស់ពួកខ្មាប ។
បុគ្គលុតុំឡើងត្រួត	អរ៉ូចរដៃបុនប័ណ្ឌច
ចែះស្សុវស្តីយំសើច	ឲ្យអាយុរាលីកណាលិត ។
គេប្របមិត្តទាំងអស់	ទោះត្រូវខុសតែងអបស្ទឹង
ឲ្យតែមិត្តប្រព្រឹត្ត	ពាក់បញ្ចាយហើយបន្ទន់ ។
ឆ្លោះមុខសរសើរដែង	ដល់ក្រាយខ្ពស់ស្តីវិគន់
កេរីយោះឲ្យសិយសុទ	អាប់អេនអន់តតតម្លៃ
តែងតែនាំមិត្តភកិ	អស់កើម្មាក់សេចមេរ័យ
លើវិល្យវត្ថ្យស្រាស់ស្រីធ្វើអបិយពាលសាមានរ	។
ដើរលេងកុងរត្តិ	សីវិនកល់ថ្មីតតអាក់ខាន
និងនាំមិត្តត្រូវប់ប្រាកា	មិលមហោប្រពជាត្រីកញ្ញាប់ ។
ឲ្យបង់ការសិក្សា	ពោលកិច្ចការផ្ទះសន្ទាប់
ព្រំមព្រំនាមទម្ងាប់	នាំអកុំព្យូទ័រអន្តរកយ ។
ហើស្តាល់លក្ខណ៍: នោះ	ទោះស្រីប្រុសដៃសូម្ងាយ
កុំឡើស្តីត្រូវបិត្តកាយ	គប់កប់រកយកជាមិត្ត ។
អស់មនុស្សដូចដំណាល	មកអម្ចាល់ម៉ាណានោះពិត

⁷ សន្ទាប់: ពាក្យបើជាមួយសន្តិភីកីសនឹកសន្ទាប់មាននំយម្ងាប់ប្រើនហុសប្រមាណ ប្រើនក្រោ។

ជាក់ជាតុកបាបមិត្ត	គ្រាទិនិត្យគិតច្បាស់ច្បាស់	។
ខ្ងាប់ក្រុងភ្លាត់គិតប់ហើយ	នាំថ្វាជោះឆ្នាយច្បាយសោហ្មង់	
រដូច្ចឹកបុកកន្លួន	នាំបាបស្ថិជបដ្ឋ់សិរី	។
បើនិងកប់មិត្តភកិ	ប្រើប្រាយប្រុមាត់ពោះប្រុសស្រី	
មិត្តលូត្រូគរកប់អាន	គិតប់កប់រកយកជាត្រា	។
សុច្បូទិនតម្លៃសា	មិត្តកលរាលកបលកិណា	
មិនពេលពាក្យញ្ញោះញ្ញោះ	ពោលវាទាពក្យិពិរោះ	។
ស្តីផ្តើមិនទ្រឡោះ	ច្បាប់ផុងកុងបាបច្បាប់	
តើដីតើប្រោជសញ្ញាជោះ	គំរោះឆ្នាជោះសម្ងាត់ឡើយ	។
កាលមិត្តខែៗខាតហើយ	មិត្តដោយស្មោះពុំតោះតើយ	
ផ្តល់ផ្តល់ទ្រព្យសម្ងារៈ	ផ្លូយផ្លូយផ្លូយប្រុងភ្លាម	។
ប្រុងប្រាណបម្បីជ្រើម	ប្រុងកំកាសពុំទារទាម	
ផ្លូយជាកំម្មានបិត្ត	តាមលទ្ធភាពនៃអាត្រា	។
សម្បត្តិទ្រព្យមេចម្នាត	ដល់ប្រាក់មិត្តដោះទុក	
មិនមាក់ម៉ែលធាយមិត្ត	ផ្លូយរក្សារារារារូ	។
ពោះខ្លួនក្រុម្ភុត់ខ្សោយ	គ្មានគិតលើកខ្លួនឡើយ	
នៅតើស្អែក្រស្មោះត្រូន់	ពោះខ្លួនខ្លួនយសសក្រា	។
ស្អែក្រសាយស្អែក្របិន្ទា	តត់រៀបរៀនរៀនពោះនាយក	
	រួមសុខទុក្រត្រូប់កាលត្រា	។

សិស្សប់ប្រជីវិត	ជាមួយមិត្តពិតាសតក
អេកបិត្តគិតស្តាលា	កូដកាលត្រាគាសនខ្វើយ ។
សញ្ញាណធ្លានជ្រាវត្ថិត្តា	ទ្វេទុកាលុះដល់ត្រីយ
ពុំស្អាក់ស្អើតោះតើយ	ឲ្យមិត្តបានបាកវិបត្តិ ។
ផ្លូយលាក់ការណ៍សេចក្តី	ល្អពេកក្រុងការសម្ងាត់
បិតចាប់ដែលបានចាត់	ឲ្យសាយកាយកំចាប់ដែលមិត្ត
ស្ថីត្រូស្មោះន្ទោះមិត្តភក្តិ	តតលៀរឲ្យមិត្តភក្តិរួមកូដមិត្ត
កំចាប់ភក្តិជីវិត	ប្រើយប្រាប់មិត្តពិតាស្រី។
យើងមិត្តដើរដឹងខ្ចោះស	ផ្លូវបាក់ក្រោះពុំបង្គង់
ប្រាប់ប្រើដឹងផ្លូវរួចរ៾ស	ន្ទោះតម្រូវមកលូដា ។
ដីកនាំឲ្យធ្វើលូ	សាធគុណធម៌កសុទ្ធតា
ឲ្យរបាកលើប្បុរាណលាហ	ពោលផ្លូវស្ថីឲ្យមិត្តស្ថាប់ ។
ហាមយាត់ដនដទេ	ទាំងប្រុសស្រីដែលសាស់ពុំ
ខ្លួនឈ្មោះប្រាងបង្គាប់	ត្រូវតី៖ ឲ្យលិលដល់ពួកមិត្ត ។
តើដែលលើកសរសើរ	ដោយស្មោះស្អើដំណើរពិត
ដល់អ្នកពោលលើកមិត្ត	ដោយសុខបិត្តតតលបញ្ជាង់ ។
តើដែនបានជាតំនាក់	ការប្រាកកតត្រឡេការ៖
ផ្លូយមិត្តបិត្តមុតមោះ	ពុំវិធីដល់វិញ្ញុខ្វើយ ។
មិត្តូល្អត្រូវរកប់អក	កិច្ចិានធ្វើតោះតើយ

ស្អ័ែត្រូស្សោះមិនទុសទ្វីយ	កំហែកបែរព្រៃសត្រូវ	។
មរ្កែវគប់ប្រាស្តុបណ្តិត	អ្នកគំនិតគិតករក់ព្រោះ	
កុំគប់ពាលលួជ័េខា	ត្រូវស្ទើទូស្សាលអ្នកមានសីល	។
គប់ប្រាស្តុអាមេចេះដឹង	គប់ពាលនឹងនាំខុចខិល	
ខូចប្រាណការបានភីខិល	ព្រំនុអនុរាយមកដល់ខូច	។
បើគឺប់ដនឡូស្សុសីល	កម្មផ្តាច់ផ្តើលទុកដីនៅ	
គប់អ្នកសីលខ្ញាប់ខូច	បានធោលាកានិសស្សី	។
ត្រូវគឺប់អ្នកមានធម៌	គីមិត្តលុករាន់ពេញអង្គ	
ជាមិត្តចិត្តផ្តិតផ្តុជ័េ	ស្អ័ែត្រូស្សោះត្រូវឱ្យរកត្រូវ	។
បញ្ហប់បណ្តីជុំចុំ	សូមស្រើប្រសគិតមេិលទោ	
កប់មិត្តបុសត្រូវ	ពាលលួជ័េខាបុបណ្តិត	
ចុំឯករាយសូមដូនទាន	សុខបរកុដជីវិត	
ដួបជុំផ្តាក់មិត្ត	សុខសាន្តតែបោះ	។

ការប្រព័ន្ធចំពោះភ្នាក់បុរសជាមួយ

និងស្វែជាប្រព័ន្ធ

(បទពាក្យ ៧)

ធម្មជាតិកំណត់តាក់តែវារា	មនុស្សគ្រប់អាជ្ញាមានគូរគ្រួន
រឿងចំឡុកជាក់ដោយគន្លឹន	តាមដោយទំនើសអ្នកមានគុណ ។
បាននៅរឿងស៊ែរមួល	អាពាហ៍ពីពាហ៍បីប្រព័ន្ធ
រឿងសុខ្សែមទុកទោះស្រាលដូន់	នេះគូរគាប់គន់គោយលំចិត្ត ។
ឯក្រុសរួមទេស្រាយរឿងការ	ដោឡារូម្បញ្ញត្រដ្ឋានដីវត្ថុ
ឃួរកោមៈកាត់បាត់អាណាពិត	ឃួរប្រុងប្រុងប្រើប្រាស់បង្ហាញ ។
ហេតុនេះរួបខ្ពស់សុមភាព	រាយលក្ខណ៍អភិវឌ្ឍន៍បានឈរឈរ
នូវការប្រព្រឹត្តចំពោះភ្នា	ស្អាយកិរិយាស់សុខសាន្ត ។
បុរសជាមួយថ្មី	ពោលពាក្យរបសាកំសាមាន្យ
ពុំត្រូវមែលជាយកយកបំប្លាណា	ប្រព័ន្ធប្រុងបាននឹងសត្វជាតុ ។
បុទុកប្រព័ន្ធផួចទាសី	ប្រើសពួកអីមិនឲ្យយើត
ដោស្ទីប្រដែរពាក្យគ្រាល់គ្រាល់	វិនិនិនធបង្កើតឡើតមុសា ។
ចូរកុំផែតក្រិតចិត្តប្រព័ន្ធ	ជាក់ទោសទារុណាប្បួនកិច្ចការ
គូរតែលលករកការណា	លុមនាន់ត្រួតត្រាតាត់ថែង ។

ធម្មជាតិជាស្រីស្រីមេស្ថាត	បុត្រូវឱហាតគ្រឹងតុបតែន
សម្បូរកបំពាក់តាមកន្លែង	ឧស្សាហ៍សម្បូរលើកទីកចិត្ត ។
គ្នាលើកសរសើរដោយស្អែកត្រូវៗ	កើតប្រកាំបុសផ្តល់គនិត
ត្រូវខិស្ស៖ស្សួនតែនពិនិត្យ	តែចូរកាំគិតត្រូវតែខ្លួន ។
ត្រូវខិត្តិការដោយអំណាត់	ច្ចាមីយសិរីបាត់បាត់ហាំហ្មាន
បំពេញកិច្ចការការយាមួន	ចាត់ថែនខ្លាប់ខ្លួនកុំទម្រង់ ។
ប្រគល់របស់និងទ្វាងា	រកបាននានាញ្យប្រព័ន្ធ
បើត្រូវការអីប្រាប់នានមុន	ពិគ្រោះគូគិនមុនសម្រច ។
ចាំណែករូបស្រីជាកវិយា	ទុកដាក់ទ្វាងាញ្យបានសេច
នានត្រូវស្អែកត្រូវៗហើយប្រភេទចំ	រូបចំព្យូចចាត់គោដនាបារ ។
រក្សាទាយកាយទ្រព្យសម្បត្តិ	ទុកដាក់ថែនចាត់តម្លៃការ
ពុំត្រូវខ្លះខ្លាយដោយអសារ	ឈុលកយើងណាញ្យប្រព័ន្ធ ។
ត្រូវតែល្អាសវគ្គិនកិច្ចការ	ប្រតិបត្តិត្រូវសារខ្លួននិងបី
ប្រកបសិលជម័ ធម៌ខ្លួន	មុនកបកិច្ចស្តីត្រូវប្រើក្រា ។
មិនត្រូវប្រព្រឹត្តកនិងបិត្ត	ស្មីស្មោះសិទ្ធិឡើងទុក
ត្រូវតែស្មោះត្រូវនិងត្រូវសារ	ទោះពេនាតិខាន់ណាមេះសព្វោះ ។
ព្រោះបាកម្រណាលសប្រុសស្រី	ដាប្រព័ន្ធបីពេញដោយយស
មុនអូកទាំងពីរអាណ្យមាស់	កសាងកេវិយោះត្រូវសារបី ។
ត្រូវតែទ្វាងកាត់លក្ខខណ្ឌប្រុង	ចងចាំឡើមុនជាសកី

មួយសម្ងាត់គីប្រសស្រី
ពីរនៅទាការស្មេះស្មល
មានការពេញចិត្ត ទាំងបនបង
លក្ខខណ្ឌទីបីគីស្ទើម
ធ្វើកញ្ចប់ក៍អនុញ្ញាតឡើ
ចំណោកទីបូនគីសិលវិជ្ជា
រមសុខរមទុលាបេកកាត់
គេបាសាមគីសាមគាតំ
ប្រកបដម័ត្ថុកុងបិន្ទា

គ្មានហេតុលីក្រឹត្យដម្ដីថ្មី
ពេញដោយទាំងលខុសត្រូវដែង
តតមានចិត្តប្រុងបង្កីឡើយ ។
មេធាតាស់ទាំងយល់ព្រមហើយ
ពុំមានពោះតីយតតស្បែមស្បាត់។
ស្អោះត្រូវនឹងគ្មានដូចយិប់ពាត់
ត្រូវរៀរញ្ជាត់នូវហិរញ្ញ
តប្តាសុខាងម៉ែមេត្តា
នោះទីប្រុសារស់សុខសាន្ត ។

សារិភាគ

សុខរិបាលសុខបានឱ្យមុន និយមសារូរាយ ពារិកអារប៊ូយ
គិតុរឿងពេលបាន ការឃុំសារិភាគ មិនមែនប្រពុទ្ធផែន
ពីកសាងនាពាណាពារ

កំហាបត្រ

(បទពាក្យ ៧)

កែវិតមកជាមនុស្សលើហេកិយ	ទោះប្រុសប្រុស្ទឹត្រូប់អាត្រា
តែវប្រាប្អាសុខប្រាស់ទុក្ខា	ដុតត្រីយតណ្ហាតីអវិជ្ជា
រោគុនេះមិនបាចប្រុសស្រី	កាលបើដីនកីត្រូវពុះពារ
នីស្សុវកតុម្រោះចែះត្រូប់ត្រា	ត្រូប់ពេលរោកកំបន្ទរ
រៀនហេយរៀនទៀតរៀនកុំឈប់	ទោះថ្មូបូយប់ត្រូវតែសិរី
ស្ថាប់ដីប្បានរៀនពីត្រូ	ពិនិត្យគិតគូដិសាស្ត្រ
តើរៀនដួចមេចទីបានចោះ	បងចាំបំណោះចោះយល់ច្បាស់
តើរៀនដួចមេចទីបណ្តុះ	ត្រូវខ្មែរកាស់ទាន់ក្រុងវិយ
មិនត្រូវក្រុចការឯកជំនួយ	ប្រយ័ត្នគាប់ដួងដួងបញ្ញាងោះកែយ
រៀនអែល់បាត់រៀនលើវនតតនីយ	ជាកមកលកកែលចូលសាលា
ស្ថាប់ត្រូវឱ្យល់ដោយស្វ័មស្ថាត់	ត្រូវបង់ឯណាត់ឆ្នាប់ឡើង
យកចិត្តទុកដាក់ដោយខស្សាប់	ពិគ្រោះប្រើក្សាឃដិកស្សរ
សុ ិ បុ លិ គីអន្តូប្បន	ប្រព្រឹត្តិធម៌នដោយសមគ្គរ
កុំត្រើនកុំត្រូកុំតែវត្វ	កុំក្រោជម៉ោមូចោះអត់ធ្លាត់
ត្រូស្សីប្រាប់ស្ថាប់ឲ្យមាំ	ធ្វើឱនមាំទិត្តអំណាត់
បំពេញកិច្ចការឲ្យម៉ោះចំប់	មិនខ្សោចនីយហត់លុះដោតជីយ។
លើកដែករកឈរស្សរបីច្ចាល់	ផ្តល់ជាមោល់ដោយភាពជីរ

ប្រព្រឹត្តិត្តិរួចរាល់នូវវិវីយ	កំកាំងកិតកិយអនុវត្ត	។
ជាមួកសិក្សាកំខាមច្ចូ	ពិនិត្យគិតគូត្រាប់ច្បាប់តាត់	
ហាត់ទម្ងាប់លូតរួស្សាត់	បើត្រូវកាំងភាត់កំប្រឡេច	។
ដីរដើសបុនគិនមានភាត់	អូកប្រាជ្ញបែងស្សាត់គិនមានក្រែច	
អូកណាដែលបាទឱ្យបែងខេច	បាក់ទិកមិនលេចពាក្យសមី	។
បានត្រីមតែមាត់បែងតែបា	ការពិតនោះណាត្រានបែងអី	
មិនប្រាមជាក់ខ្លួនស្សនកែខោ	តើសង្ឃឹមអីនិងបញ្ជីន	។
តែកំមិនមែនរួចរាល់	ពួកធារគយីនឡើយត្រូវត្រីន	
ហេតុនេះអូកគូតែក្រោះនឹង	សិទ្ធិស្អាលរួចរឿនកើនបញ្ញា	។
ខ្សោយអីរីនអីគាត់កំមនុស្ស	កំតែធ្វើឱ្យសបាកតម្រ	
ហេកត្រូអូកត្រូមិនមែនខ្លា	ចិត្តការប្រសាហទេណាបុរ	។
មានអីទិនទាល់ប្រាប់ដោយត្រួន	កំរិះរូចនៅស្រីមស្សាត់ស្សន្យ	
ហេកបាត់ទុកសិស្សប្រើបង្គចក្តីន	យ៉ាងនេះបុន្មានត្រូវគោរព។	
ហេកជាមួកមានគុណទិន្នន័យ	ដែលខំសំកី ទាំងថ្មីយប់	
បង្កាត់បង្កើនយើងសព្វត្រូប់	ដីករួចរាលម្បែប់នៅវិភាគ	។

យើបុសអូករីនផ្ទៃមានចំណោះ ចំណាតំចំបែះបានបែងមាន
យើបុសអូកខ្លឹមខ្លួចខិលតុករីន ឬដៃត្រូវបែងក្រុមព្រមទាំង

ធម្មជន

នាមមាតាបិតា

(បទពាក្យ ၈)

ពួនសាសនាទរបែងបញ្ញាក់	សម្រួលសូន្យនេះល្អាចាលា
បិតាចាប្បនដ្ឋីជាត្រូវត្រូវ	ដោយមានខ្លឹមសារដូចចុះថា ។
មាលាបិតាចារ្យប្បះឆ្លង	តំណាងដល់ព្រហ្មវិហារ
ជម្លៀនោះមានបូនគិះមេត្តា	ករុណា មុទិតាគខេត្ត
មេត្តាករប់អានតុំធ្វើឯន្ត	ចិត្តោះបុត្រិនិមបុត្រា
អាណាពិតអាសុរុដម៉ឺករុណា	ជមុទិតាកើតុត្រិកអរ ។
ពេលយើង្ហាបុត្រិស្ថិនបានសុខសាន្ត កូវិត្តសន្ដានសែនអំណារ	
វីខបេត្តាសូវប្រើស្មោះស	ស្មោះស្មើបរមិត្តតតលូរឃ ។
ទីពីជារ្យប្បះចុះឡាន	អ្នកគ្រឿងរក្សាបុត្រិកលំរៀន
ដូចចុះកទោតាដែលតែងទៀន	ចាំងដាំនៀរមុនបង្គស់
ទីបិជារ្យប្បះចុះឡានរួរ	ដែលច្បាប់នូបាត្រូវឱ្យដើមពោះ
អាម្ចារីម ត្រូវឱ្យមរបស់	កូនស្រីកូនប្រុសកល់រូបធានា ។
ប្រូវធម្មេះដើរបែះឆ្នាំ ស្តី	តាំងតែក្រុងខ្លួនុះរួមរាយនា
បង្កើនធម្មេះដើរការងារ	មុនចូលសាលាសិក្សាយុវវិន
បង្ហាត់បញ្ញាច្បាលេខាងក្រោម	វិធ្នាសិលជម៉ឺត្រូវបែរបៀន
សុដីវិធីកំង្លាសប្រូវ	មុនកូនចូលរៀនទៅសាលា ។
លេកបានបង្កើនយើងប្រើនិភាស់ ដូចបានយើង្ហាប្បាស់នឹងនៅត្រា	

ហេតុនេះប្រុសស្រីចាំចិត្តា
ទីបូនបុរកុនចងចាំដាក់
ដែលកុនស្រីប្រុសគួរបុជា
គោរពប្រតិបត្តិតបគុណភាព់
គោរពដីនគុណកុំចាំឡើយ
ផ្លូវកីឡស្រឡាញ់និងកីសុខ
កុំទុកចុងលោកស៊ែនទេនា
មិញ្ចីមបីធាតុថែមទុកដឹង
ទំនុកបម្រួលសព្វអូរ

គីបុញ្ញាពាយយើងកល់ត្នា ។
ព្យាយការុលម្បូរស្សែនបុត្រិក្សា
កបដោយបញ្ហាណកុនអីយេ
កំឡើយកុំដែកតែងកីឡើយ
ដល់តាត់ស្ថាប់ហើយទីបនឹកនា ។
អាហារហូបុកត្រូវបាលគ្រា
ប្រយ័ត្នកម្មពេរឡាច់អវិក ។
ដូចកាលតាត់ថែកុនប្រុសស្រី
ដល់សុខស្អស់ទៅហេដ ។

មានសិរីណាមា ដៃកនោមាក់ហា ចាំអស់ពុកមិត្ត
ដៃចុលមាក់ខ្លួន ហេតុលើបុរីក មានកោត្តាចបីក
ចាបាប់ចំណើ។

ហេតុនេះមនុស្សា ទោះបាមុកណា ទាំងប្រុសទាំងស្រី
ស្រួលរករកម្មៈ មិនបានរាទិច ឬបានប្រាសិក
បានទេដឹងទ្នូ។

ហាក់ពេកក់លេក់ដី ប្រមុសសម្បែនប្រាបីពុំ
កសិរីបេង ឬស្រួលបានរាទិច ឬខិលនានា
នោះទីបាននឹងយោ។

នាតិម្នាយទីពុកចំពោះក្នុង

(បទការតិតិ)

ស្មាមិករិយា	ក្រាយពេលរៀបការ តែងប្រាប្អាបុត្រ
ពោះជាប្រសស្រី	ដោយភីបរិសុខ ប្រាប្អាមានបុត្រ
	តួដុជពង្វារា
បុត្រជាបំណង	ជាថ្មីទាក់ចង មាសាបិតា
មិនឡើបែកបាត់	យ្យាតពាកពីត្លាបុត្រ គ្រប់អន្តា
	ជាទុជពង្វមនុស្សា
ហេតុផ្ទៃថ្មោះក្នុរៈ	អូកទាំងពីរត្រូវ ទួលបត្រវិទុស
ដល់បុត្រអាត្រា	ពោះជាប្រសប្រស ឡើបានរៀនរស់
	លូតលាស់ជិតាត់។
រប្បមសាមត្តា	ស្ថិត្រូចនៅត្លាបុត្រ កំឡុងវិវាទ់
សុខបិត្តសិទ្ធិ	ខំអភិវឌ្ឍ ឧបសគ្គយំនយាត់
	ខំមាត់ដោះស្រាយ។
ទិន្នន័យធម្មត្រូវ	ពុំមែនត្រូវ ពេលកូនកើតកាយ
តាំងតែពីកូន	មុនទិន្នន័យ រហូតរៀនកាយ
	ឯនក្សឹមិយស្អាត។
អាពាហ៍ពិពាហ៍	មានតែមួនទេ គូរអូកពិចារ

សំណង ពួក្រៀម

គិតច្បាបូនិតលីន់

បើការក្រុងពេក

ព្រោះខ្លួនក្រុងខ្លឹ

បើសុខភាពខ្សោយ

នាំសុខភាពក្តីន

រៀបការក្រុងខ្លឹ

ប្រើប្រាស់មនុស្ស

វិធ្នូគ្រឿសារ

បើតើខ្លះហើយ

កើតការលែនលែន៖

ថែកក្តីនថែកកេរ

ហេចិណាស់ម្យ

ខ្លះដប់ប្រាំបី

មុននឹងរៀបការ

មិនមែនជាបែងចែង។

នាំរៀងសង្គគឺ

កម្មាំងកំហែង

មិនមាំមួនលី។

ពេលក្នុងកើតហើយ

តុមាំមួនលី

តែសែនពុកម្មាយ។

នាំប្រពន្ធបី

កើតកលខ្លល់ខ្សោយ

ព្រោះខ្លះវិធ្នូ។

ឲ្យរប់ក្បែនតម្រា

នាំឡើងទនា

ប្រើនសេវាក្រោះ។

ថោយចាកពីផ្ទះ៖

ពុំស្វែរកែវនកោះ

រស់បៀវមុខក្តុង

ទីបលូមនឹងវីរឃ

កីមិនអីកំ

ព្រោះរៀងគ្រឿសារ

ទុក្ខុម្ភៈមែង

ខ្លួនខ្សោយចំណេះ

មុនមែនបានការ

ឡើយពុំបន្ត់

ហេតុតិតំណែង

តែសែនពុកម្មាយ។

វិបត្តិចិត្តកាយ

រស់តុមុនុយ

បង្ការននា

រមរស់នឹងគ្នា

ប្រើនសេវាក្រោះ។

ថែកទ្រព្យរបស់

ឲ្យរប់ក្បែនស្រីប្រុស

តុម្យមុខក្តុង

តាមឲ្យរប់រៀបការ

តើក្រោមនេះណាក

	មេត្តាលក្ខលោយ	
បើធ្វើលក្ខលោយបារា	ទាំងដឹងច្បាស់ថា	ខ្លន់នៅក្នុងខ្លួន
គ្មានពេទន្យា	កំចាមទាមី	កំអាលមិះ
	គិតចិត្តចានបុត្រូយា	
មក្ខុវមុនលក្ខលោយ	ត្រូវប្រាកដថា	ខ្លន់បរិសុខ
តាំកើតពេទន្យាថ្មី	ចំបងចំផុត	កំចម្លងបុត្រូយា
	នូវរោគសីជាយ	
គ្មានកំគិតខ្លួន	យកប្រពន្ធបី	ដើម្បីលក្ខលោយ
ប្រើសអ្នកសាកសម	រម្យទមចរិយា	ត្រូវស្តីឡើស្អាតា
	អ្នកជាបណ្ឌិតលោយ	
បើមនុស្សតតសីល	ជាមុកខ្ពុចខិល	ប្រកបទុច្ចិត
យកជាកូតាប់	រស់រួមដឹតិត	ស្រាប់តែប្រព្រឹត្ត
	អំពើខុសច្បាប់លោយ	
ជាប់ពោសព្រហ្មទណ្ឌា	ទោសកម្រិតច្បាន់	ដូចអ្នកយើង្ហាល់ស្រាប់
ជួនជាប់ពីបទ	អំពើសម្ងាប់	កូនមុខជាយ៉ាប់
	កើតមកកំព្រឹញ	
ខ្លះទីពាំនិត	ពាំនាក់ពាក់ពីនិត	រស់នៅ
ខ្លះកាតកកំភ្លា	រក្សាគាំពារ	ជួបកម្មរោក
	ជាក់ជាប្រាកដលោយ	

ពេលមានធ្វើពោះ	យោបល់ពិគ្រោះ	ថ្មពោះម៉ត្តចាត់
រក្សាគត់ខ្លួន	តាមក្បានកំណត់	តាមរៀបតាមបទ
	ឡើបានត្រីមត្រូវ	
នានជាប្រព័ន្ធ	កុំដ្ឋីការដ្ឋាន៖	គូរបែងតម្លៃ
កម្លាំងពលំ	ធ្លីន់ខាងកុំស្បែរ	ឯប្បសជាទី
	ត្រូវរាប់ដំនឹងសុយ	
ជាទីគេហីយ	កុំឡើយបណ្តាណយ	ឡើក្នុងមានគ្រាង៖
ត្រូវបែងប្រាក់ដូម	បីបមធ្យោពោះ	កុំបីជ្រុសដ្ឋាស
	ដោយកម្លាំងបាយ។	
មិនត្រូវរាយដំ	ទាំងនានពោះដី	ទាត់ជាក់ការកាយ
ការនេះមិនណូ	គូរដ្ឋីសឡើងយ	ប្រយ័ត្នប្រភាយ
	បាត់ក្នុងពីធ្វើ។	
មីលផ្លូលអាហារ	រសច្ចាញ់ពិសារ	អាហារប្រព័ន្ធរ
ដីជាតិត្រូវប់គ្រាន់	បំបែនអូកម្មាយ	និងក្នុងកុងធ្វើ
	សុខភាពបរិវ័យ	
ប្រាក់ដូមបិត្តកាយ	ឡើនានសហ្មាយ	មានអារម្មណ៍ណូ
កុំឡើយក្រោរក្រាល	ទុក្រូច្បាយញ្ញាប់ញ្ញេរ	ជាបេតុបង្គ
	រលូតក្នុងបាន។	
បីកុំក្បត់ដិត	បែកបែរប្រិត្តិត្ត	ឡាត្រូមសុខសាន្ត

នីធិស្រីដៃទេ	នាំពេតុលប្រាណា ដល់ក្នុងប្រព័ន្ធ។	គ្រឿចិត្តប្រមាណា
ប្រយើងប្រយ៉ែត្តិ	ការពារទចំស្ថាត់	ពោះពេតុស្រាលដ្ឋាន់
មិនឲ្យចិបមួន	ជាលដល់ប្រព័ន្ធ	ព្រឹងវាសិយសុធន
បើម្នាយមានពេតុ	ខនិនិងគ្រូសរាប់ ក្នុងផែលកៅតិមក	ពិភលពិការ
ខ្លះសម្បទា	មិនត្រូវបានក្នុងណា ស្ថាផីខ្សែខ្សែ	សតិបញ្ជា
អុកម្នាយប្រែពេ	ចូមបុគ្គិនិធីផ្ទៃ	កំបីបណ្តុះបាយ
កំស្តីកស្រពន់	ទន្លេមាយាថ្វីយ	ប្រយ៉ែត្តិកំព្យួរ
បវិកាគតចំណើក	គ្រោះថ្នាក់ពោះដើម្បី	ទីកដោះគោលចោរ
បន្ទេះផ្ទៃយើ	សារ់ ខ្លាង់ សុិត ត្រី	គ្រឿចិត្តប្រមាណា
ឯកសារការងារ	ប៊ែនធមោះជាជើម	គ្រឿចិត្តប្រមាណា
បានឱ្យសុក	តាមក្បានវិធីសាស្ត្រ។	កំសុរិទោប៊ែះ
បន្ទេះស្ថាត់	ហិរិកប្រកួតិណា	កំសុរិទោប៊ែះ
បន្ទេះស្ថាត់	ចន់ចាំអ្វីប្រាស់	គ្រោះថ្នាក់ខាងណាស់
មិនត្រូវប្រព័ន្ធនា	មិនត្រូវប្រព័ន្ធនា	កំសុរិទោប៊ែះ
គ្រឿងស្ម័រការងារ	ស្ថាត់ហើយទូលាយ	កំស្ម័រិបវិត
ស្ម័រការកំបងដើរ	នាំធម្មចប់ចិត្ត	សរស់លោហិត

ព័ត៌មានកើតឡើងប្រើន។

រឿងមមេត្តិ	ជាមួយស្អាមី	កុំឡើកើតកើត
គូរលើកលើដុខ៖	នាន់ត្រូវចែះប្រើន	បុគ្គលិក
	ប្រយ័ត្នប៉ះពាល់	
ឧស្សាហ៍ពិភាគ៖	រឿងបិច្ចុបោះ	នឹកគ្រូពេញដ្ឋាល់
កុំឡើយអៀនប្បុរី	បើមានពិភាគ់	កុំទាក់ទិន្នន័យ
		អល់ដឱកអកកុំទាន់
ស្ថានាំពាស់ៗ	គីម៉ែនអ្នកដុខ៖	ដួយប្រាប់ប្រើបាន
ត្រួនុវាមិនចូរស់	កុំចែះតែស្អាន	រកអ្នកចំណាយ
		ឲ្យដឹងដោះស្រាយ។
ស៊ិទេទេប្បុរី	លើសុខ៖ខុះកី	ដែលខីតុកម្តាយ
គិតគូប្របស់	រាល់ខុល់ខាយ	ទាកកកុងកាយ
	ផ្ទុបោះម្តាយប៉ុំ	
ដល់គីប់ខេ	កូនចាកផ្ទុម៉ែ	យើងឈុទន្ទីប្បុរី
កុសក្រុហោយ	ដួយចូលបម្រើ	មេត្តាកែខេ
		ស្រាកស្រែដីវិត្ស។
ទោះប្រើប្រុប្បុស	ត្រូវការធ្វាយដោះ	បំពេរនេពនិត្យ
ម្នាយបិនិន្ទ្រួន	កូនកក់ក្រុពិត	បានរស់ជុងិត
	កុងហត្ថាម៉ែ។	

អូនខ្សោយណាស់បង	ដួយម៉ឺលកូនដង	ដួយរក្សាថែ
ទាំងថ្វីល្អាចត្តិក	កុំនឹកត្បូញពី	កិច្ចផ្ទះហ្មបេ
	ជួសអូនសិនក៍។	
កំពុលស្មាមី	កំបែរដកិច្ចស្រី	នៅក្នុងត្រីសារ
បីលូនិងជា	មេធ្លោះអស្សាយរ	មេត្តា កុរណា
	បុត្រិនិងកវិយាយ	
ធ្ងាកគក់កន្ទុប	ក្រណាតត្រូវប្រើប្រាស់	អោបស្បុបបុត្រិក្រា
យេវនិយោលអត្រីនី	ល្អដុំជាតុំជា	រក្សាការពារ
	ធុតកំយេគ្រាជការបុ	
អស់ឱិអុកម្មាយ	បំពេបរិយាយ	កំលែងបន្ទាយ
កំឡើយស្អែនស្អី	បំកំយុរូខាប	ត្នានៅក្នុងតាម
	ត្រូវបែងមិលបី។	
ធុតទីកលុបលាង	ឲ្យបានទាត់ឡើន	បង្កែតសិរី
ផីបដុសធុតខ្លួន	បុត្រិស្សនាពិសិ	បំពេទីកក្សីរ
	ជាក់ដេកស្អប់ស្អល់។	
កាលកូនចេះឆី	ផ្តល់មុខបំណើក	ឲ្យបានជិតដល់
មានឱិជារស	តតាទោសកញ្ចប់	ជួរដុមសោតសល់
	កំផ្លល់ឲ្យឱិ។	
ជីវិជាតិត្រូវប៉ោន	អារិជ្ជយបំបែន	កន្លែកាយក្រៅជួរ

ស្តាបាប់មាំម្បន	រៀសរង់	វិវបីជតតបី
	ដ្ឋបដល់ពាណារ	
សតិបញ្ញា	ស្ថារតីភីថ្នា	ខ្លក្តាលលួយជា
អពេក្រាប	រមាបាតា	តតពារតនោះជា
	លាកដិត្រិមហាយ	
បញ្ចីនភូនតូច	កំឡើិលួច	ឲ្យចេះរក្សា
សុខភាពខ្លួនជួន	ក្រុមអារបង្ហារ	ដមីភីណា
	សុខភាពជាថ្មី	
ឲ្យក្នុងស្វីការក៏	ចាំដែក្រារត្រជាក់	ស្អាតសាកសមគាប់
ខោអារប្រទេ	អនាម៉យឆ្នាប់	បាត់ជាទម្ងាប់
	ចងជាប់ចិត្ត។	
បញ្ជីចបញ្ជី	លួនឈោមសរសើរ	ស្វោះស្វីស្វូហា
កូនមុខសុខសាន្ត	ដោយបានម៉ាក់ប៉ា	និត្យនោរក្សា
	មិនឲ្យទាក់បិត្ត។	
ដឹកដែបញ្ញារ	ម៉ែងម៉ឺលដំណើរ	បញ្ញារកែវកិត
បញ្ជូរតោដករ	ផ្លូវធួនពីនិតិត	បើចេចស្វួរៗសិទ្ធិ
	មួមចិត្តកាយ។	
បង្អាត់ស្ថានស្តី	ម៉ាប៉ាតាមួយ	រប់លេខអក្សក

បានចាស់ព្រឹមយថ្មជ័យ	កុងត្រូមត្រូសារ សាក់សាល់ហិតា	ស្អាត់ព្រាតិក
ដោលស្អែកសន្ដាន	រក់ទាក់រកប់អាន	កំណានស្អែកស្ទើខ្លួន
បណ្តុះអប់រំ	បន្ទីបាន	បង្កើកទីកបិត្ត
អប់រំវិរិយា	ស្អើកាយវិកា	កំឡើយឡើងឡើង
ត្រូវធម្មជ័យ	ទុយមុយតក់មក	ព្រៃនជិតជាមជក់
ដីនឹងព្រឹមយថ្មជ័យ	ជាលជល់កុនចោរ	
ប្រពេកដៃត្រូវធម្ម	កុនសោត់ផែនធ្វើ	ត្រូវធម៌ដៃម៉ែន
មិនខ្ចោះបញ្ជី	ចែះទុកជាក់នៅ	ស្អាត់បែបបទផ្លូវ
កុនខ្ចោះបញ្ជី	ត្រូវធម្មប់ច្បែនកាត់រ	
មិនរៀបចំកុង	ត្រូវធម្មចុកម្មាយ	មិនប្រុងប្រយ័ត្ន
មិនរៀបចំកុង	ដូចនាំបន្ទាត់	ស្អើកលើរសាត់
មិនចាយពីគល់		
សូវដើរីកុំរុំ	ម៉ែនជាត្រូ	មុរកុនស្អែនយល់
ត្រីកែវិកុនចុរួន	គូរកុំពួកល	ប្រាយប្រាប់ហេតុផល
	តាមហេតុសេចក្តី។	
កំដើរធម្មណាស់	អាណុខានជនចាស់	ចុរាស់គ្រានខុសអី

⁸ ត្រីក: ពាក្យបុរាណប្រជាតិ ដីកនាំ ក្រើនរំពូក

ប្រជាក្តុនទោ	ប្រយ័ត្នសម្បិតប្បីគិតវិះ។	ពោលជាប្រក្រតិ
អាមីន ហាន ហោន	អុមិះ អញ្ញ នេន	អាណាពោនេះ
មិនគូរគប្បី	ស្រដើរក្បារនេះ	កំធ្លើសំគិស
	គិតហើយសិមគូ។	
ក្តុនលួមសិក្សា	ដួនទោសាលា	រៀនជាមួយគ្រឿ
ចំណោះរបៀប	រៀនគូសគិតគូ	កំឡើមួន
	តត្រួចរិដ្ឋារ	
វិធាតគោក	ផ្ទវិធីផ្ទវិលក	ក្បានច្បាប់តម្រា
វិធាសិលជម៌	លួនុអស្សាយ	ច្បាក្តុនសិក្សា
	ទាន់ខ្លួននៅក្រុង។	
ហើកហាត់អប់រំ	បណ្តុះបន្តុំ	ជំដួលហាក់ហោន
ហើកបណ្តុះរោង	ច្បាក់ជុំលេង	ការឃការភាគិភ័យកេង
	ច្បាស់លួនិងនឹត។	
ឈើបុសអ្នករៀន	ចំណោះរបៀប	តេមានគំនិត
ដួងដើមចាំបែះ	គិតផ្ទួប្រិទិត	លទ្ធផលនោះពិត
	បានជាអ្នកមាន។	
ឈើបុសអ្នកខ្លួន	បុនានខ្ពុចចិល	មិនខិតខំរៀន
ដួងដើមលូតលួន់	តាំមានរបៀប	ដល់លទ្ធផលមាន

	ជាកាតព្រឹក្សា	
កូនអើយខំរៀន	វិធានជាស្ថាន	ជាប្រពេលវេលា
ត្រូវក្រើនទំពុក	ល្អាចត្រីកញ្ចប់	បើកូនបន្ទុ
វិធានដីវេស	គឺជំដួរដីយោ	ទាន់បច្ចាណ៉ែយ
ដល់ជិតិវិធី	កុវមជ្លើមវេយ	គឺជំភាគលក់លេ
សង្គមសព្វថ្មី	ប្រើប្រាយដន្តុះ	
ដីវិតជូនជាប	គ្មានជំនាញអី	គឺជំត្រូវគេសីច
ម៉ែនធនិងណា	ដូចប្រពេតអាបឡាស	វិយចេះតែខីច
សូមសមប្រសើរ	មិនទាន់ជូបសុខា	
កូនអើយចំទុក	ឲ្យកូនសិក្សា	ឈ្មោះឲ្យប្រពេស្ថិក
លុះកូនជាត់ជិ	ទុកតម្រូវមុខ	
ជាមើលជាមី	ជាប្រពេលច្បាប់	កូនអើយចំទុក
ទុកជាក់កូនចោ	កម្មាធំក្រមំ	បង់មានគ្រឿសារ
ម៉ែនធនិងណា	ត្រូវដូរយិតារ	ឲ្យបានរៀបការ
	ជាប្រពេន្ទិត្យា	
	មិនមែនជាផួកដោ	សន្នានប្រុសស្រី
	បញ្ញា ស្ថានតី	មាយាស្ថិកស្ថិ
	កិរិយាប្រពិត្តុ	

មិនអារបង្កេត	ជាប្រើនពាំសម	ប្រើនខ្សោយដីវិត
មិនស្រឡាញ់ត្រា	តតសុខជាតិត	មិនអារលស្អែស្តិត
ពីដើមកូនចោរ	ស្រួលតែមីនីមី	ធ្វើផ្តឹងៗទ្វាត់
តតអារតនៅ	ប្រកើកអសរឿរ	កូនណាស្អាលា
សង្គមតង្វើ	ឈ្មោះរមិលគុណាយ	
ទុកដាក់កូនចោរ	ឲ្យរប់គេតម្រវា	ធ្វើខុសពីមុន
ហើកនស្រឡាញ់	ជាប្រើប្រពន្ធ	មិនអារត្តាប់កូន
ធ្វើយជាយកុដុសល	ផ្តុំស្របចិត្តទីយីយា	
ស្រួរពីសដំណរោះ	ពេញចិត្តខក់ខាងពៃទ័រ	ប្រុសស្រីណារេរីយ
ឯកស្រួល	យោបល់ថ្នូនទីយីយា	ព្រសចប្បលកំទ្វី
ឯកចិត្តខ្ពុចប្រាណាយ	ឧកចិត្តខ្ពុចប្រាណាយ	
ឯកចិត្តខ្ពុចប្រាណាយ	ឧសាទម្បយឆ្នាំ	គីនកិច្ចិនបាន
ឯកស្រួល	ហិរញ្ញប្រមុន្តយស្អាន	មុខតែទកខាង
ឯកចិត្តខ្ពុចប្រាណាយ	បានទុកព្រំមក្រាំង	
ឯកចិត្តខ្ពុចប្រាណាយ	កំតាំងពេកទ្រព្យ	កំណាប់សន្យា
ឯកចិត្តខ្ពុចប្រាណាយ	ឲ្យបានសាកសម	កូនអាររៀបចំ
ឯកស្រួល	កសាងជីវិតុយ	
សាងត្រួសារដី	រមរក្សាកភិ	រស្សូមគិតិត

រូមសុខ្សមទុក

និគ្បៈនៅដីជិត

សាធមជ្ជលពិត

តតក់យបារម្យ

បីមាយខេតក

ណាតានទំនុក

ទុកដាក់រៀបចាំ

បំពេញមុខងារ

ព្យាយាមទិតខំ

អុកនោះស្តីសម

ពុកមិែលហេង។

និគ្បៈនៅដី

និគ្បៈនៅទុកប្រុយ និគ្បៈនៅប្រាក់ពីរ
ដោយកាមតណ្ឌា និគ្បៈនៅបាលដាលវិនិតទុក
ប្រាក់ប្រាក់នឹងចុចុចរៀន។

ការគិចចុក្រណ៍

(បទកុជ្លូលីលា)

នេះបទកំណត់ចង់ដា	កុជ្លូលីលា	ចង់ដាច្បាប់ចី
កាលកូនអស់ទាំងប្រុសស្រី រស់នោសទ្វោច្រ	ទាំងបិត្តិភាព	កំព្យោះមាតា
បិតាយុំត្រួសកេរ្ត	ទាំងបិត្តិភាព	ស្អោះស្មើជីវិត
ខ្នាក់ច្បែមបីមនេពនិត្យ	បានសុខសាន្តពិត	ដោយការតស្សី
ហើសិនជាកូនកតាច្បា	គ្មានគិតគុ	គោរពដឹងគុណា
ធ្វើតបប្រកបបិត្តិច្បន់	កិត្តិកទម្រន់	គុណលោកច្បែមហាយ
កាលតាត់បិត្តិមអាត្រា	ពិត្តិបញ្ចបញ្ញា	រហូតដឹងកី
គុរយើងបុត្រាបុត្រី	បិត្តិមបមបី	រក្សាត់វិញ្ញុ
កំបីទេញ្ចាមនោមនេញ្ញ	កំយុទ្ធរលីន	រលាស់អស់ទ្រព្យី
បម្រើដីត្រូវការការកាប់	ឡ្យមនខ្ពនខ្ទាប់	សុខស្អែសប្តាយ
បិត្តិមរក្សាយបកាយ	ដូចធីទុកម្មាយ	បិត្តិមកូនដែរ
ដួនបាយសាប់ត្រីបន្លេ	គ្រឹះបុរបុរៈហេ	ទីកនាំបំណី
អាហាររសទ្វាច្បៃគុទី	ចំអិនបោនីចី	ដួនលោកពិសារ
កាលកូននោដាកុមារ	មាតាបិតា	មិនដែលអាក់ខាន
អត់ខ្ពស់ឡើតកូនបាន	ទីផ្ទុតស្រួលប្រាណា	គាត់កំសុខបិត្តិ
រឿងនេះគូកូនវិសិត	លោកបុរដីវិត	ឡើតកូនរស់
ដល់កូនខ្លះផ្ទុតពេញពេះ	តតនីកសង្ក្រាជៈ	ដួនមួបបាយទីការ

កាលលោកប្រសកម្មានល្អាចព្រឹក តតក្បនណាតីក ដូនលោកពិសាយ
 លុះលោកឃើញវិបមរណា ទីបក្បនកល់ត្រា មករួចបញ្ញាល
 អាគទេបុគ្គមាសបណ្តុលមកញ្ចាត់បញ្ញាល ពំនវិនមាត់ក ។
 យើញក្បនជុំដិតឃុំនៅ ខ្សោយទីយត ឲ្យអរណាស់ណាយ
 កាលគាត់នៅមានស្នូរ រស់នៅធ្វុតា
 ជូនគ្រឿនស្សីកពាក់ចិះៗ គ្រឿនដណ្តូរបៀវី
 រុវប័ណ្ឌកដាក់ស្ថាតប្រាត សំអិតសម្ងាត កំឡុខេះខាត ។
 ចិវកញ្ញាស់ៗ គិតគូរបុរាណស់
 ប្រយ័ត្នខុនស្អាតបន្ទ ធមុកឲ្យក្រុ ឲ្យបានប្រើលូ ។
 នៅក្បួរស្ថិតិចិត្តណាស់ កំយើញគាត់ពាស់
 មិនគិតរក្សា ។
 ប្រមាជស្តីតតអោ រអីនចិន្ទា ហិនមាក់មិលជាយ ។
 ទ្រួនធ្វើយពេលពករពេយកយ ធន់ពាក់ពេក់កយ ឈ្មោះកប់សម្ងាប់ ។
 ទោសធ្លន់ក្រក្រាស់មហាយ៉ាប់ សូមអ្នកសណ្តូរប់ អរចិនរក ។
 ឲ្យខិសម្រានិនលក់ ត្រូវប្រព្រាត់គក់ បួមដោយហត្ថាត
 ខ្លល់ខ្លឹយដាក់កើយសិរសា ដណ្តូរប់គាយ បំបាត់រសារ ។
 ពួកខ្លឹយមុនក្នុយនានា គោរពបុជា ដូនលោកប្រើប្រាស់ ។
 កំឡើយបណ្តាយឲ្យខេះ ត្រូវរុវប័ណ្ឌ៖ ទិស្សាក់អាស្រែយ ។
 ធ្ងាសធ្លតធ្វើអនាម៉ែយ កំឡុមានក៉ែយ គតគ្រួលស្វែគគ្រាក់ ។
 ចធិមុធិបម្រិជិនលោក កាលគាត់ធុយផោត សម្ងាកសម្រាន ។

តំណាងឯក្រា

មិនត្រូវរង្វីរវាន	រកដេកមិនបាន	ទាំងយប់អាជ្ញាត។
ម៉ែខិលីភ្លាត់ព្រោះគ្រាល់	រហូសច្បាស់ព្រៀត	ជួនទៅព្យាបាល។
វិច្ឆិកកែវគម្យាល	ព្រៀមទុកកិច្ចកាល	បង្ហារគ្រួនភ្លាម។
ផ្លូវត្រាប់សេបណាបបិតយុម	ត្រូវបម្រួលព្រៀម	មិនឲ្យអាក់អត់។
ក្រឹម្រាស់ច្បាស់តាមកំណត់	ចំណារចារកត់	អង្គបញ្ជា ។
ប្រយ័ត្នវិនិត្តកោតា	មិនធ្វើយឡើដា	បើរដ្ឋទំនន់លើស។
ខ្លះខ្លួនកំសុយធម៌យើស	លបល្អបញ្ជាកល្រឹះស	ទីសទាស់ចិន្ទារ
យើតយោនសណ្ឋាគមេប្តា	ល្អិនលោមរក្សា	ឲ្យជាសៈស្រីយ។
ពាក្យពេចន៍ពេលពេលច្បៃនិងព្រឹម	កំឡើយកន្លឹយ	មិនពិធម៌សាស់ពួ។
តមាត់យំជយាតុរួស្សាប់	ពាក្យម៉ែខិលីប៊ែប	គ្រឿនិតពិបារ។
ពាក្យទន់ដីមិលមកបសា	ពាក្យពេចន៍តតការ	កំហាលស្តីស្តី។
នីនពេលកំពេលនឹងខ្លួន	ដើរដើរដើរ	បំបែកឱ្យមែ ។
ទ្រគោះប្រាង់ប្រាងកទ្វប់ទ្វ	ទ្វោះទ្វោះតាប់	គ្រឿនិតសោះសុន្យ។
ស្រីនិនិប្រពន្ធកូន	កំគ្របតាមធន	របស់កូនខ្លួន ។
បានយសខ្លួនដែលមំមួន	កំដើរហំហ្មន	គ្រឿនិតការការការ។
អំណូនអូតអាងអំណារាប	ទ្វីនខ្លួនតតខ្លាប	មាយាទិលខ្លួន។
ម៉ាស្រុកតតនរណាផ្ទុច	ពួកប៉ូត្រូច	ខ្លួនិនិលបល្អច។
លោកលន់សម្រិនគិតគូច	វិនិតលបល្អច	ទ្រព្យមាតាយឱ្យពុក។
ដែលខំរ្រូបបំដាក់ទុក	កកាយខ្លួនខុក	រកទុកមិនគឺដែល ។

បង្កើនបង្កាបញ្ចូលដ៏	ក្នុងអើយឈប់លួនដ៏	យ៉ាងនេះមិនត្រូវ។
រក្សាទិន្នន័យទៅ	ញ្ចូលកំស្បែរ	ញ្ចាមពាណិជ្ជសោរ។
គិតច្បាយព្រោះប្រាការក្នុងពេល	ទួនប្រជែង	មិនស្ររស់លិខិត។
ពេះពុទ្ធឌើសំណង	ឲ្យយើងខ្សោយខ្លួន	បម្រុងប្រាំយ៉ាង។
ទីមួយរកឡើសសំណង	ឲ្យលោកកសាង	កិច្ចានសត្វា។
ឲ្យធ្វើកម្មធ្វើផលវា	បើធ្វើលូជា	បានលូទាំងផល។
បើធ្វើកម្មអកុសល	បានអកុសល	ជាផលកម្មស្អួល។
បង្ហាគ់បង្ហាគញ្ចាប់ប្រឹង	ពីនាពកអ្នកដៃ	ឲ្យដឹងបញ្ជីន។
នីងឲ្យលោកចេះធ្វើទាន	តាមលទ្ធភាពមាន	បណ្តុះពួជស្អែក។
បរិច្ឆាតទានតាមកាលគ្នា	ឲ្យសុខទាំងត្រូវ	ពាក្យគ្រោះអត់យុទ្ធយ។
មានលោកអ្នកដៃជានាន	កិត្តិសុខខ្លួនមាន	ជាបន្ទុកដៃ។
ដូចកប់កំណប់ប្រិទេត	នេះហើយអត្ថិនីយ	យ៉ាងប្រការ។
ទីបិយ្យាតីសំកើ	ឲ្យលោកទាំងទី	មានសិលកុជីខ្លួន។
សង្កែមចិត្តកាយខ្ពាប់ខ្លួន	រក្សាបែចបែន	ឲ្យលូសុក្រិត។
ទួនរក្សាកាយចិត្ត	ប្រព័ន្ធសុច្ចិតិ	ឲ្យរូបរយលូ។
ការនេះជាកិច្ចកម្ម	លុះហើកបន្ទុ	បន្ទាប់ញ្ចាប់ញ្ញីក។
ដឹងកូនខស្សាប់ព្រឹក	បានធិត្តនីក	មាតាបិតា។
មករកសុច្ចិតិជម្រាត	ទីបកាយភាព	តតមានទោសអី។

ទីប្រនឡាត្វូនប្រសស្តី	វិរកដី	ឧបាយបង្ហារ
ឲ្យថែមពុកលេកស្សាប់ដម្លៃ ជាទីភើពក		សុខសុត្ថភាព
បានបុណ្យកុសលមិនបាប ឬដីខ្ពស់រហ័ប		ព្រៃកអរគ្រោះប្រាប
បានយល់ការនៃតែច្បាស់ការ ត្រួស់ចំណុចណា ចេះចំមកខ្លះ។		
មនឹនិលក់ព្របជាច្បាស់ និងបានក្រឡាស់		ពិស្វជ័មកចេះ។
ស្សាប់ដម្លៃកើនចំណោះ ចំណាំចំចេះ		បានអានិសន្យា
បញ្ចូរអូកធ្វើតួច្នៃដ៏	តម្រូវតម្រូវ	មាតាបិតា ។
បង្កបដើតបញ្ចា	ប្រាជ្ញអារមពិរាយ	រណរោងតួដល់
ស្សាល់បុណ្យគុណាពេសសោតសល់ កុសលអកុសល	ហេតុសុខនិងទុក្រា	
ឱ្យនមាសម្ងាយខ្លួន ដូយរៀបជាក់ទុក		ចាត់ថែនកិច្ចការ
កំណួនកំតែកិច្ចអាជ្ញា គ្មានធម៌ខ្សោយ		ដូយការគាត់ផែន្តោ
បំពេញដែលដោយបំណាណ ដូបដូយប្រើនិងដង		កំបីអាក់ខាន ។
ទោះគាត់ពីនិងពាក់ស្រីម៉ាណា ត្រូវបិត្តឡាត្រាន	ឡើយកំណានព្រោះ	
អស់អិនិនមែមិនអញ្ចប់	គ្មានគិតកាល	កាលខ្លួនជុរៈ ។
មែមិនតែងជាតិនាក់	ពិនិងពីនិងពាក់	ត្រូវបោះឆ្នោតសង្គម
ដូយលុះទុក្រៃយស្រាកស្រាន់ បែរមកជាអន់		អស់អន្តរកយ ។
ហើយនរស់និនិនធតុកម្ងាយ ឯស្សាប់ខ្លួនបំបាយ		ចាត់ថែនកិច្ចការ
កំពេញគាត់ស្តីបា ពិសកដោរឲ្យខ្សោយ		ទីបកម្រីកប្រាកណ្ឌ
កិច្ចដែន់ទាំងអម្យាល់ម៉ាណា កាលអារមដូយបាន កំម៉ឺនបំណាំ		។

ព្រៃនមេលុយលៀល់ចោះពាំ	សិទ្ធិស្អាលស្អារនាំ	គំនិតយោបល់ ។
ចូរកូនគិតគួលុយខ្លួល់	តិ៍មេងតម្លៀប់	ត្រួតូលត្រួសរ ។
ឲ្យបានប្រសើរថ្មីថ្មី	ជាតុដពួក្យ	មានយសបារម៉ា
កំឲ្យអន់អាប់កសិ	ព្រោះកុនប្រុសស្រី	មិនចោះរក្សា ។
ត្រួតូលជាតិអូកជម័អាច់	ឲ្យតាំងចិត្តា	សមត្ថរដល់សិល្បៈ
អ្វីរាគកសម្ងាប់ផ្ទាត់ផ្តិត	បន្ទីរបង្កើល	មនុស្សសត្វទាំងឡាយ ។
ឲ្យឆ្លាក់ក្នុងកយន្តុកយ	បាត់បង្កើរបកាយ	ទម្ងាយដីវិត ។
ទុកដឹងលួមកំប្រព្រឹត្ត	ជាទោសឧក្រិដ្ឋ	ជាក់គុកប្រើក់ ។
មិនត្រូវលួចត្រពុមាសប្រាក់	កំឲ្យប្រឡាក់	ត្រពុម្ពកដី ។
លួចបុន្នែនាំត្រោះកិតកីយ	ឲ្យរកុំវិត	អស់ត្រពុម្ពកដង្ឋារ
ប្រយ័ត្នតែពោរកំច្ចុង	នាំទុកសេរហ្មុន	ទាំងក្រុមត្រួសរ ។
ឯម្មយនោះមិញវិញណាកា	កំសេពសុក	ត្រីវត្រូវទាំងឡាយ ។
ជាគ្រឹះបំផ្តាញបកាយ	នាំអន្តុកយ	សម្បត្តិមាសប្រាក់ ។
ទាស់ទែនកំហែងកាប់ពាក់	ពេតតតអន់អាក់	តែដឹកកាលជាល្អ ។
កេរីខ្មែស់មាយទអម្ភាល	កំតាំងបណ្តុកាល	ឲ្យវិនាសបង់ ។
អាប់អន់ត្រួតូលពួក្យ	ត្រួសរលិចលដ្ឋ	ក្នុងលាមកប្រាំ ។
បញ្ញាស្អាតីខ្មែបខំ	តតិមិនម្ននមាំ	ហេរបជាលំដាប់ ។
នីវពោលបរិយាយកើយកើប់	ពាក្យពេចន៍សាស៊ូ	កំឲ្យមុំសា ។
ត្រូវត្រីសច្ចាត	ហើដាតុដណាកា	បានពួក្យនោះពិតារ ។

ក្នុងអើយមិនត្រូវប្រព័ន្ធ	មាយាទគាំនិតិ	ខ្លួនជាក្នុងកាម្ម
ព្រៃនទុក្ខុរលរករត់លាម	ដេញដល់ជិតជាម	ព្រោះចិត្តមិនត្រូវបាន
តាំងចិត្តត្រូចចិត្តផ្ទើស	មិនត្រូវបានបង់	នូវវិរិយៈ ។
តស្សីមោះមុតដើរក់	ប្រកបឡើង	ចំពោះការធ្វានៗ
ប្រើប្រាស់រាយមានតករ	ទុកជាក់នឹងវា	រព្យកពិចារ ។
ត្រីវិសេយកុដលមេបញ្ហា	ក្នុងកលកិច្ចការ	ចំពោះមុខខ្លួន
រក្សាការពារខ្ពាប់ខ្ពុន	ឲ្យម៉ាឲ្យមុន	ប្រើយេងប្រើយ៉ែត្រា
ការពារកកំនើនបែល្អាត់	ព្រៀនកើតវិបត្តិ	ព្រោះហេតុភាព្យាយ
ប្រពើត្រាតកក្បួនតម្រា	ឲ្យវិស្វែនស្រីឲ្យវិស្វែនស្រាត់ទាំងឡាយ	
ការឲ្យវិស្វែនត្រូវនាំអនុកាយទោះឈ្មោះកំភ្លាយ		ជាថ្វូររោក ។
កាលពាក្យខ្ពស់បានប្រព័រ	កំកើតឡើង	ទុក្ខស្សាយស្រែលរោះ
ស្សាយប្រាក់ស្សាយប្រព័របស់	មិនត្រូវបានពាក្យ	ពិនហេចចានសល់ ។
អស់មិត្តគេលូប់រល់	ឲ្យនិតិខ្សាយខ្ពស់	យល់តែមើលវាយ
ប្រព័រអស់យសកំរហាយ	និនកាលនិយាយ	គេឲ្យនិរើសប់រៀ
ទុក្ខប្រព័រយុទ្ធយិតិយ៉ាប់		អស់មានតម្លៃ ។
បង់លាកទាបបោកក្រាស់ក្រុង	ទុក្ខទាំងយប់ច្រួ	តតិបីស្រាកស្រាន្តូ
ចំណោកបែកខានកប់អាន	មិនមើលសន្នាន	មាយាទប្រសស្រី
រប់រកទុក្ខវិតិទាំងបី	បាបមិត្រអប្បិយ	ជាបោតិវិនាស ។
ដើរលើសត្វត្រូវរឿងរង្វាល់		ខ្លួនកាលរោក ។

ជារេតុបាត់បន្ទីទ្រព្យា	ប្រពន្ធបុគ្គលា	ដូបដុលគ្រារះកំយោ
វិធីរុសកាលសម្ដ័យ	ដ្ឋានជាប់សង្ស័យ	ពីបទចោរលួច ។
ពេលខ្លះកាលចោរត្រូច គេកំត្រូចចាំ	មិនខ្លួនគឺតិ	យល់ឯងចោរពិត៍
កិច្ចអីមិនប្រើគឺតិនិត	មិនខ្លួនគឺតិ	ធ្វើវាមួយហើយ ។
បណ្តាក់ពំទុកពេលគ្រាយ បណ្តុកតបណ្តាយ		ហើយខិលខិត្ត ។
មិនព្រមតសិរុប៉ារ អាណក្រវារដ្ឋាន		អាណត្រីកថ្មូល្យាយ ។
អាណស្រកអាណយ្យានគេចោក់ច សែកសែររោរោច		ត្បូញកម្ពិលដៃ៖ ។
ការអីឡូប្រើចំណោះ យល់មិនទាន់ចេះ		ឡូគិតវិស់រៀន ។
ត្រួនត្រាប់តម្រាប់រហូត ចេះចាំពីរៀន		មានបានពីរក ។
កាលកូនសន្យាកាលបានមក ឡើខំលែលក		វិសិត្តរក្សា ។
កំឡើសាបសុន្យអសារ តែរបស់ណា		បានមកដោយធ្វើរា
យល់ពិតតតការតសិ គិតមួច		មិនប្រចចប្រច្ចា ។
នឹងសុខចំឡើងត្រូសារ ឡើចេះកិច្ចការ		ជំនាញការដ្ឋាន ។
ហាត់រៀនខំកសាន់រ ឃ្លាត្រូប៉ារ		លុះតែសម្រច ។
កិច្ចការណាមិនទាន់ស្រប បន្ទប្បរដ្ឋាប់		លុះស្របជលណ្ហ ។
ទីកតក់ទម្ងៃំប្បុំ រលកទាំ		ឡូប្រុសីកជាប់ ។
ការតែការអីត្រូវប្បរដ្ឋាប់ ដលលូសម្រច		ព្រោះវិយេះ ។
ប្រតិបត្តិឡូលូជាក់ សមត្ថរដ្ឋាមុក		សុវត្ថិភាព ។
តែកិច្ចគិតមិត្តអាណក់ ធមលខ្លួចឡើកឡូក		ពាលាបាត់ផ្សារ ។

ឆ្នាប់តែជាមួកដឹកស្រាត	កិលប់ពិសារ	យប់ដើរទុសកាល។
ស្ថាល់បុណ្យគុណាពេសធ្វេនស្រាល	ឃុប់នាំបណ្តាល	ឲ្យកើតវិវាទ។
ឆ្នាប់ខិលឲ្យចេះថាស់ព្រៀត	ឃុប់ចងអាយាត	គឺនឹងព្យាបាល។
ធ្វើខុនជាមួកឈ្មាសថាត	សំភីឱិហាត	ខ្លឹមការងារ។
ឃុប់លេងក្លួងតាល់ពាល់	ក្រែរកើនពាណារ	កោដកាន់អំណាច។
ឃុប់នាំបង្គុក្រាងការ	កើតកលក់យុខាង	ពីព្រឹមព្យាបាល។
លេះសេវិនធនុញ្ញបង្អី	វាគមកសន្យា	ដំឡើទុកចិត្ត។
កាលឈោកអស់ដន្តដឹតិត	កូនត្រូវគូគិត	ពាត់បែងទិន្នន័យ។
ឧទ្ទិសកុំសកុំសកុំ	ធម្មយដ្ឋុពមេត្តា	ចំណោកកុសល។
ឧទ្ទិសទានឲ្យបានដល់	ឲ្យឈោកដុតខុល់	កុវិសកុំនាយ។
ិកូនប្រុសស្រីតាំងផ្លាយ	កាលកូនខ្ចល់ខ្សោយ	ដល់ឈោកតាំងទី។
កិត្យាកតិផ្ទិច	តាមបទទាំងពីរ	ដីនគុណាបគុណាប។
មានឈ្មោះសុកាតដន	សូតបូតស្ថាល់គុណា	ស្ថាល់ពេសខ្ពស់ទាហ។
ជាមួករម្យកបទាប	កបសាសុកាត	ស្ថាល់អាភ្លិកលូ។
រីមជុំបង្កើតបង្គុក	ប្រយោជន៍ទុកត	ទោះឈោកខាងមុខ។
រីមជុំសន្យាំបុណ្យទុក	បានជាគិនក	ទិន្នន័យប្រសីរ។
រីមជុំអូកប្រាងដ្ឋសិរ	ឈ្មោះបាតានដើរ	តាមស្ថាមបណ្ឌិត។
មានសីល សមាជិតិត	បញ្ចារីវេគិត	ដំប្រើនពេកភាត់។
ជាបេតុបានសុខសម្បត្តិ	ជាមួកមានអាជី	ឱ្យមជម់កុវិនីន។

រើមជនទេតាអែច្ចុន

នាថីបុត្រាបុត្រី

ការពារខ្មាប់ខ្លួន

សូមសង្គមបន្ទី

ព្រៃសុខសិរី

ចប់បុរិណ្ឌាង់ហេងសោ

ជីវិតបានស្មើ នឹងស្រីចាម្ចាស្សយុទ្ធជាប់ដែល និងបានស្មើឡើងដោយលោក
និងបុរិណ្ឌាង់

សិស្សល្អ

(បទពាក្យ ៤)

នេះនឹងប្រាប់ប្រើប្រាស់បែងការ	ហាយលក្ខណ៍អភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ
ដំណើរសិស្សល្អប្រសើរគាំរោង	ទុកដាក់នាប់ជាប់សិស្ស
សិស្សសូត្រព្រៃនមានចំណោះ	ចំណាំចំលោះបាតាមពាណិជ្ជកម្ម
លោកត្រួតពិនិត្យសាលាលោកស្រី	ដោយស្ថាប់សិក្សាបិត្តទុកដាក់
អធិយេស៊ូមស្ថាត់បាត់ខ្សោយ	ពាក្យពេចន៍តែតារកំហង់
មិនកៅប្រើឡើងលើកដើរបាក់	ប្រានុញ្ញពញកំម៉ោងសិក្សា
អធិយត្រួនត្រាប់ស្ថាប់សេចក្តី	ត្រូវស្នើសុំដែលខ្លួនដោយខស្សាប់
សុ ចិ បុ លិ ចនិនិនា	ស្អាសដែកចូលការបានក្នុងតិត្តិ
ស្អាតោយសុភាពរៀបរាយ	សិកាយវិកាសមគ្គនិតិ
សមអ្នករៀនសូត្រសូត្រលវិទ្យា	វិសេសវិសិទ្ធបិត្តប្រាប់ប្រាប់
សៀវភៅការការណ៍សាធារណៈ	ទ្រួលយកបានសិស្សសាលា
គោរពវិរីយបទបញ្ជាផ្ទៃ	តែតារកំណែរៀន
បងបងបងតូចចូចចូលអ្នក	មិនស្អែកមេត្តិទីខ្លះលើនៅ
នៅកន្លែងប្រាប់ប្រាប់មិត្តយើង	ចុះប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់សិស្ស
ស្ថាប់ដំបូនប្រាប់ប្រាប់ប្រាប់	សិក្សាបាកចេងអវិជ្ជា
គោរពប្រតិបត្តិតាមមុខងារ	ចំក្រោះអោយសិស្សល្អ
ដួយប្រាប់ពន្យល់ដល់មិត្តភក	បកប្រាស់ប្រាប់ប្រាប់ប្រាប់

យេរ្កិនប្រើស្តីដោយគ្រឹកអារ	ហើកហាត់បន្ទសិសិក្សា	។
រឿបចំពាត់បើជ័អនាមីយ	សម្ងាតកលប្បែត្រូសាលា	។
បរិស្ថានលួស្អាតគ្រទស្សនា	និគ្រនៈសិក្សាតុគំគេចប់ផស	។
រឿបច្បារដំណាំងំបៅន្ទី	ខំរក្សាបីសតតម្រូឡើស	។
គ្រនិយ៉ត្វុចដំពុប្រហែស	ថែទាំពិស់សាទានគោតធល	។
ទោសាលាក្រុងមាននិយ៉ត	គោរពទីនៃទាត់តារវល់	។
យកកិច្ចការផ្ទះមកប្របល់	គិតកិច្ចកលលេសដោះសារ។	។
អវត្ថមានតើជមានច្បាប់	ជាពក្សសាស៊ត្វដោយអភិក	។
ពុំដែលអាប់សង់គេចប់សាលា	ពាំបាត់កិច្ចការទិន្នន័យប់	។
អនុវត្តកិច្ចការគ្រួងអាក់ញ្ញ	រួចរាល់ស្រុចដោយទាំងសុទ្ធតែប់	។
មិនការិក្សានៅក្នុងដើរលេងយប់	ឡ្វែតពេលព្រឹលប់ធ្វើមេរ្កិន	។
សិស្សលួគោរពដីនគុណគ្រួ	មិនធ្វើមួចទេះខាស់អេរិន	។
ខ្ពស់គ្រួដែលខំប្រើជបង្កើន	នូវគ្រប់របៀបមានអំណាត់	។
កំតាំងចិត្តក្រុងមានព្យាយាម	បម្រួនប្រួនព្រឹមស្អាប់គិតកត់	។
ស្អារតិចដីចំបែនក្រាកដ	រឿបចំបែបបទល្បិចសិក្សា	។
សិស្សលួមិនទាំងពារមុ	តើជបានខិតខំដូយអាត្រា	។
ក្រើម្រាក់ និងគ្រួគ្រួមគ្រួសារ	លំបាតកដោយសារនោះក៏ដែ	។
កាលបើចេះពាំងំណាំស្អាត់	មិនឲ្យក្រាំងក្រាត់ទុកទៅនេរ	។
ចេះតតព្រើប្រាស់ច្បាស់ទទេ	តតធលនឹងគេគឺនឹងវិនាស	។

វិធានេរែមេងត្រូវអនុវត្ត	នាំវិធីតែស្ថាត់ដល់ពេញចាស
ប្រតិបត្តិឡើចប់សមអ្នកឈ្មាស	ឡើតទ្វាតសុះស្តាសទាន់ទិកស ។
កាលខ្លួនបានខ្ពស់យសសក្តា	លុយឡានជុល្យាប្រព័ន្ធក្រោស់
មិនមាក់មិនមាយប្រពើតែផ្តាស់	ឡោះគ្រួស្រួលបានសំដីប្រុសស្រី ។
សិស្សឈ្មោះតែនូប្រាង៖សុច្ចិតិ	ភាព កាយ ចិត្ត សុច្ចិតិបី
លូចាំដបញ្ញាំដស្តារតី	ស្អោះស្អើកកីត្រូប់កាលគ្រា ។
ប្រសិនបើសិស្សប្រុសស្រីណា	តាំងចិត្តលេប្បារអនុវត្តរា
ដូចបានពេលមកនោះពីតាតា	មានជារសិស្សឈ្មោះប្រាកដហេង ។

ప్రార్థనలు ८

ឧត្ថប្រិយចំណេះ

(បទពាក្យ ៧)

ផ្ទៃមេយអូរភាគប់ខាប់ពេក	អារម្មណីកុដ្ឋករកពោមស្រី
តើពេលស្តីនេះនានធ្វើអី	នីកខ្ញុំទៅស្អួលពុំជា ។
រោលស្តីនេះទៅម្នាក់ឯងជា	កញ្ចាយកន្លែងសែនកំព្យា
ចង់មានមនុស្សម្នាក់បានជាត្រា	ត្រាន់បាត់រោរបាត់កវិស់
អារម្មណីកុដ្ឋកូលដ្ឋាលបិត្តរបខ្ញុំហើយគឺតិនិត្តសែនខ្លែល	។
ក្រោមមួប់ឈើជាមេយធ្វើកំខ្លែល	ចិត្តតប់ប្រមួលអីម៉ោះទេ
ទូទៅសម្រេចនៃសត្វលិត	នាយប់នឹតប្រព័ន្ធបំពោរ
ជំនោរត្រូវកំសីកឈើកំរិះ	ពេលនេះនីកគោរយ៉ាងីណានា ។
ប្រហែលជាគេងលក់សុប់សុល	តតមានកវិស់ខ្លែលឱ្យ
បានជាមិនស្តីតាមរាលា	ប្រាប់ខ្ញុំមកបាននីកបុទេ ?
ពេលទៅម្នាក់ឯងគ្មានខ្លឹម្មាន	ចង់បានពុំជាច្ប័មបំពោរ
លួនលោមប្រឡាយនឹបមស្រប៍	មិនចង់ឲ្យគេមករំខាន ។
កល់រឿនកុទិនបិត្តចង់សារភាព	ឲ្យស្អួលបានប្រាបពីសន្លាន
បានឱ្យិតិតលនៅស្រប៍កសុរាណា	ជាតិនេះមិនបានរស់ធ្វើអី
ហុះពេលបានដួបស្រស់និមុល	ដួបកំត្រាត្រាល់មិនហិរញ្ញស្តី
មិនដឹងបានត្រូវនិយាយអី	ព្រោះចិត្តចង់ត្រូវសែន្យរញ្ចក់ ។
ហេតុនេះរបខ្ញុំបានត្រីមគិត	ស្រីតែខ្ញុំបិត្តព្រោះស្អានក្រា

អារម្មណ៍កញ្ចប់ពីរដូចតែង នឹកគ្រប់រៀលភាពស្រាកស្រាន្ត។
 សក់រលោនដៃនេះត្រឹមចង្វែះ លួមីលួមេះប្រូបតាំង
 កំត្រាងពីមសាកសមប្រាណា នៅត្រាកល្បាលមានមន្ទីស្សហ៊ុយ
 ពេលអ្នកដួបខ្ញុំអ្នកពិនិម ស្រស់ស្រាយព្រឹមដួចដួនខេះ
 ទ្វាចុំទោទន់លជ្ជៈនៅក្នុង បីបម្បុទ្ធមស្សហ៊ុយលុះមរណា ។

មេដ្ឋានបន្ទាប់

(បទប្រហុគិតិ)

គ្រាន់ពេជ្យបង់បុង	ចិត្តបែលដឹងបងុលដៃស្អែក
ចង់នៅទីត្រូវនៅក្បែរ	ប្លាក់ថ្មមចំមួយដើវិត
ចង់សារភាពស្អោរ	ខាងក្រោមកមិនយល់ចិត្ត
មិនមែនត្រាមាណាត	លាក់ក្នុងចិត្តមិនបានស្តី
នឹកអូនស្បែនតុំជា	គ្រប់រោលាបាតិសី
ដេកដើរពេលយ្ញាតត្រី	ធ្វើអ្នកនឹកអនេក
នឹកណាស់ម្នាស់ថ្មីដើយ	មិនលក់ឡើយនឹកទន្លេពេក
បាយទីកមិននឹកស្រក	សែនសង្កែតស្អែកស្អែកប្រាការ
យប់ថ្មីសែនទ្វក	កល់ល្អាចត្តិកនឹកគុរាង
ធ្វើម៉ែចទីបបង់បាន	ជួបត្រីយត្រានបានចរចា
បើពេលនេះយ្ញាតយ្ញា	ឆ្លាយពីត្រាយហើយរៀមក
មិនដើររោលាបាត	ទីបកសន្នើបញ្ជីតែទេ
បុនេះជាកម្មយើង	បានសាន់ឡើងពីបុព្វ
ទីបបានមកករ	ឲ្យយើងទ្រួត្រីមស្ថាល់ត្រា
ស្ថាល់យេហ៍: ស្ថាល់លំនោ	ស្រស់ស្រីពេបចុប្បន្ទនា
រស់នោជ្យបង់បាតា	ម៉ែចរោលឲ្យទុក
ទុកខ្លឹមទុកទន្លេពេក	ទុកអនេកប្រាក់ស្អោរ

ស្មើរក្សីយហើយដឹក	គ្រាំឱវធ្វាគ្មានចិត្ត	។
ពេលបានទូដំណើន	ស្រស់ព្រលិនស្មើដីវិត	
ប្រាប់បាទមិនដែលគិត	វល់គិតិតបជអស់ហើយ	។
មិនសូប់មិនស្រឡាញ់	ធ្វើខ្ញុក់ខាងព្រៃះអូនអើយ	
មិនយល់ពាក្យស្រីឡើយ	សូមស្រីឡើយប្រាប់ហេតុផល។	
បុមានគេរួចហើយ	ទីបត្រាណាព្រឹមិនដែលខ្លួន	
ចង់ឲ្យស្រីពន្យល់	ឲ្យខ្ញុយល់បានច្បាស់ការ	។
ប្រសិនប្រើទីសពាល់	ខ្ងាចប៊ែនការសិក្សា	
កំព្យូយអ្នកចូលរា	ខ្ញុសនរាណាពិសិ	។
សូមធែតស្រីកយកៗប់	មេត្តាប្រាប់អស់សេចក្តី	
កំលាក់ទុកធ្វើអ្នក	លើលោកិយត្យានកំពាំង	។
បុខាងបជមិនស្អាន៖	មិនដូចបោះពិតស្អាន៖ខ្ញុំដែ	
លេបដ៏ហើនតាមំដែ	យកសប្បែមកស្បែបែស្សរ	។
ឲ្យតែប្រមបេតិ	ឲ្យចូលស្ថិដល់ខ្លួន	
ចិត្តពិតតតតធ្វាស់ពូរ	ទោះយុវវិកសិចាំ	។
ហេតុនេះសូមមេត្តា	ប្រមស្អូហាថោប្រើស្រីអំ	
អាណាពិតមនុស្សរដិចម្ច	ចិត្តចិដជាតាំស្អាន៖រហូត	។

ព្រៃនាគេតងបានដើរព្រៃនាគេតង

(បទទាក្យ ៧)

ពេលដូបអូនគ្រាប់បុង	កុវិច្ឆិត្យបេះដួងលជ់ស្អោហ៍ស្រី
គិតបារាជតិនេះបើគ្មានថ្មី	ឲ្យរស់ធ្វើអីក្សីយធម៌បាន
ដើរគិតដេកគិតបិត្តប្របល់	នឹកព្រឹយខាយូល់ដល់កល្បាចា
មិនដើរធ្វើម៉ែលទិបបន្ទាន	មួមិត្តភាពយក្រាណាពាននៅក្បែរ។
ព្រាយមក្សបអូនព្រមស្មោះស្ថិត្រី	ស្អោហ៍បុងតែម្នាក់តត្រាស់ប្រឈរ
ទោះខបសគីក្សីនៅស្អោហ៍	តត្រាមគេចេចកើប្រឈមិត្តា
បន្ទានស្មោចស្មោចនិតិសិ	និងម្នាក់មួមបីបមកាយ
ស្អោហ៍តែអូនម្នាក់តតសាក	ឲ្យថ្មីទុក្ខាគេន្ទនលូន
មិនយុរបុន្តានបិត្តបន្ទក្សត់	ឲ្យសិរបត់បាប់កន្លឹន
អូនសែនខ្ងាចផ្សារព្រះតែបន្ទ	ពិតមានបំណងបែកពីស្រី
ទ្វាស៊ុព្វបន្ទិទយប់សាស៊ុព្វ	ប្ររលខមិនប្រាប់ម្នាស់សុមមួយ
ម្នាស់លេខម្នាស់ស្អោហ៍ប្រពិរិ៍	ក្រុចពាក្យសម្បូជានសញ្ញា
ព្រះតែបន្ទម្នាក់ឲ្យអូនលើ	ស្អោហ៍លែនទុគ្រាំខិក
ព្រះតែបន្ទម្នាក់អូនទុក្ខា	សុមជាក់ទោសបច្ចេះពិសិ
ទោះឲ្យធ្វើម៉ែលកំព្រមដែរ	សុមម្បីនដូបស្អោហ៍ធ្វើមជាថ្មី
សុមកើរមេត្តាគ្រាបណី	សំបានទេស្រីរឿងមួយហីន

ឧត្តមបណ្ឌិតថត

(បទពាក្យ ៤)

ខ្ញុំមានភសនាស្ត្រ¹⁰វិញ្ញាលីយ
ជាសុមរក្សដៃយនាថ្មុកបាត់ក្នុង^១
នៅមិនធ្វាយទេស្ថុកកំណើតខ្ញុំ ពាកំដបាត់ក្នុងក្នុងក្នុង^២
ចុះកម្មសិក្សាសហ្មាយពេកពិត ព្រោះបានស្តាល់ចិត្តញាតិមិត្តប្រសស្រី
គោគសិក្សាក ឈើក្នុង នាន់ក ក្សុដីយ បានស្តាល់សុវត្ថិសិលជ្ជិត្យកញ្ចា
ខ្ញុំឈើកាត់ឆ្លាប់ព្រៃចកម្មន៍ ខ្ញុំមិនអីកស្ថានកំមិនចង់បែក
យ្យាតអ្នកពេលណាកខ្ញុំប្រកំទីកន្លឹក អារម្មណ៍ចម្លើកខុសពិធីមាន
ចូលដល់សាលាសិស្សអបអរ វិករាយអំណរចូលចិត្តសិក្សា
តែសិនសោកស្តីយយ្យាតឆ្លាប់ឈើយណា យ្យាតតែកាយចិត្តកិកកស់ថ្វួល
ខ្ញុំប្រកបាត់បណ្ឌិតអីយឱយ តីអ្នកនេះហើយឡើងខ្ញុំស្តាល់ស្រី
ស្តាល់រូបស្តាល់កន្លននានពិសិ ជាសុមរក្សដៃយដែលស្រីសិក្សា ។
ឆ្លាក់ទី ១៨ ស្រីសមតតាស់ នានលូទាំងអស់សមសុចរិយា
វត្ថុគោកសិក្សាក ឈើយដែលបានចារចារ ដូយធ្វើមេបានឡើយបានឡើង ។
សូមហោកយាយទេពីជាសាក្សី ខ្ញុំស្រួលរូបស្រីពេកក្រុកន៍
ជាតិនេះរូបខ្ញុំសូមសង្គមឯង ឡើងបន្ទនលូជិចបំណានពិត ។
ប្រសិនជាតិនេះរស់គ្មានរូបស្រី ឡើរស់ធ្វើអ្នកសិក្សីយដីវត្ថុ

¹⁰ ស្ត្រា៖ ចុះកម្មសិក្សា

ពិតត្រានអ្នកដៃរីនទេនៅក្នុងបិត្ត សូមស្រស់វេចិត្តអាណាពលបន្ទុជន ។

សូមធ្វើជានកគាំទ្បនេះដល់អ្នកប្រុកបាក្តែ ក្នុងខេត្តព្រៃអ៊ែ។

នេះបីត្រីព្រៃន្ទាងិត្យ

(បទទាំង ៤)

កល់ថ្លែស្រីមេដល់ថ្លែស្រីត្រូវតិតាស្រី	ព្រៃនេះបិត្តខ្ញុំពិតាលជ័េស្សហ៌ក្រមំ
ថ្លែស្រីតិតាស្រីកដីយុំ	មួយដែលរបីឆ្នាប់ស្អាក់អាស្រែយោ
ថ្លែស្រីត្រូវតិតាស្រីលបល្អបស្សហា	នឹងនានបុញ្ញមិនបាយប់ថ្លែ
លបលស្សហ៌ក្រមំក្នុងក្នុងចុងថ្លែ	ហេតិនាក្នុមិនក្រោក្រាត់
ថ្លែស្រីតិតាស្រីសេភាគ	នានកញ្ចាតកកដីខ្ញុំខ្ញុំកំខាងក្រោក្រាត់
ឯធម៌កត្តុចំប្លាហល់ខ្លួនស្រីបាន	ខ្ញុំពិតិចុះបានក្រោក្រាត់សម្រស់ក្នុងចំពោះ
វិបុញ្ញកញ្ចាផ្លូអ្នកក្នុមិស្សយ	លូស្រស់នៅតាមរយៈរឿងតែនបែបនេះ
ដុំដុំបានក្រោក្រាត់ក្នុងចំពោះ	បាននៅតាមរយៈរឿងតែនបែបនេះ
បុញ្ញកកនុំក្នុកនិកមេ	រឿងកល់កត្តិតតបិជិនណាយ
ទោះបីត្រីប្លូរខ្ញុំថ្លែរយ្យាត្រាយ	យ្យាតយ្យាតកាយបិត្តនៅនឹកណាស់បាន

និព្ទោះម្បទគន់យុរីតជាប់ចិត្ត ស្រឡាញ់អាណាពតតតប្រព្រឡាស់
 ស្តាយព្រហ្មតរហ្មតប្រព្រកាំនុកាស់ ស្ម័ប់ទាំងអស់ក្រមុយ្តូប្រស្រឡិត។
 និទិកដឹយុំប្រស្រឡិតអើយ អ្នកនេះហើយឡើខ្ញុំលជ្ជីជុធនិត្ត
 ចន់រស់ក្រុរស្តីទេស្ម័ប់ប្រស្រឡិត ម្បយដឹវិតចិត្តតតលជ្ជីយ្យាតយ្យា ។
 បើប្រមុខខ្លឹមិតមានភាសា សូមស្វាគ្មានជួបស្បែនមាសមេ
 ប្រស្រឡិតស្ម័ប់ស្តីទេតតនាកេ និនបេកបេរឆ្នាំសំរាប់ត្រា ។

សូមធ្វើឱ្យនកិណាត្វូនេះដល់អ្នកយុំប្រស្រឡិត ត្តិនស្រុកពាកំង
 ខេត្តប្រជាធិបាយទាំងអស់ត្រា ។

ទោនឡាស្តា

(បទភាករតិ)

មើលចុះគោខ្មែរ	ក្រឡេកក្រឡេវា	តែវិស្វក្រឡេវា
ក្រអីមក្រអីម	ស្អាត់ស្អូមសម្ដី	យើត្យក្រឡេក្រឡេវា
	ក្រដែលតតុយប៉ា	
ស្អូវអីលូមេះ	ម្នាស់អីក៍ចេះ	ថែទាំសញ្ញាញ្រប់
ក្រូបក្រូនស្អូវខ្លឹ	ស្អូវអីលូយយូប់	ព្រលីមព្រលីប់
	ក្រូយប៉ែគោក្រូរោ	
ឱិគោអីយគោ	មេូចបានត្រីមុយរ	ត្រីជសម្ដិជត្រូ
មិនហិរិនប៉ែនាល់	ទីសទាល់ម្នាស់ក្រុស	ព្រោះគេខំថែ
	តាំងតែពីត្តិប៉ា	
តែខ្មោចកកអាចម៉ែ	កើតកលប្រកាប់	បុខ្មោចស្អូវខ្លឹប់
ខាងត្រូវបាប់ចង	ដំបងដំត្តិប់	បុខ្មោចអសោប់
	កំហូចកំរើជីវី	
គោពោញតតុះ	មនុស្សហេរប្រស	កម្មាធោញជីវី
មាំម្បនកម្បាំង	ក្នាន់ជប្រើជីវី	មិនកែចុំយុរត្រីជ
	បៀនីជទាក់ទីម៉ា	
មើលហ្មម្បាស់ក្រុស	យើត្យគោទោក្រូរោ	ត្រាន់តែពីម៉ា
សុប់បង្កើលចោរ	បៀពោញកំព្រឹម	បាប់ជាក់ក្រោមនីម

ទុកទីមកំណាន។

ស្រួរដើម្បីស្រួលខ្លឹម	តើគិតមេបក្ស	សូមស្តីប្រាប់ប្រាការ
កាលបីស្រួលខ្លឹម	ល្អក់លូមប្រើតាម	តិចប្រើបង្ហាន
	គោដីកព្រមទេ?	
បីច្បារការងារ	គោច្បាស់ខកខាន	តតក់ពួនីជែគេ
បានត្រីមក្រីនល	តតដែលទំន់រ	ច្បាស់សូន្យទេ
	គ្និតពេលទេះគោ។	

My Love Dream

(Seven-word poem)

Hello everybody, you're unhappy or cheerful,
About myself as usual, nothing special as all see.

But I'm today delighted, cos I have met all body,
Came together confront me, boy, girl, lady, old, young
man.

I have a thing to tell you, that is so new, but pleasant,
I never face this even, so please reason it for me.

At once I met a fellow with marvelous so pretty.
She smiled at me not angry with beauty, bit wonder.

I looked and looked for a while, did like a child glands
mother, so attractive then after goodbye teacher from her
mouth.

Just a short time faraway, no one still stays they gone
out. Her chic image made me proud and up till now still
remains.

Arose my thought day and night fell so deny for consent,
wanted that day comes again, but don't know when can
be true.

All night I dream, day resume to red rose bloom my heart blues, walk, play, sleep, stay, see all view, if I were you, you were me.

How will you feel this fiction, at this moment she agreed, accepted love honestly and said “Baby I love you.”

So wonderful on the phone, now not alone dream comes true, all affliction turns good too, my deep heart does have the shake.

I swear I love you lover, love for ever, never break. I will never make mistake, but I will make you happy.

If comes one day make you hurt, cos I desert, murder me, and if I love for body, then please baby stab myself.

My love to you no day stall, believe not false all I tell. I'll make living to be well, escape from hell to heaven.

I'll give you dream with these hands, dream of a man and a woman, prosperity eér happen, long time and then after life.

Please just tell me is that true, word “I love you” is that right, or just dark clouds in the sky or it's just like comedy?

That isn't false really true, I promise you don't worry.
 She said and kissed so frankly "Thank you baby" I
 replied.

Talked together our plot, that was so lot can't describe,
 just tell you what made me smile, for that complied my
 purpose.

Now let me stop my story, in fact fancy to tell those,
 don't want that dream to be paused, but that because of a
 friend.

He woke me up for a bed, made me can't get to reach
 then, stopped me that dream all event, at that moment
 couldn't deem.

Thanks all bodies for listening to my love thing in a
 dream, maybe you think I'm a wimp, just a small dream
 made me mad.

Have just notice to a term, I have confirmed, told you
 that, I never feel so not bad, now I'm big glade you
 realized.

Last wish you all affluence, succeed burdens, have good
 life, good dream, good health all day night, evade all
 fight ever more.

Your Beauty

(Kakati-poem)

The moon's so bright, on quiet night I sleep alone,
Image of you gets through my own, wanting to phone,
tell you something.

But I'm afraid, thus can't do that, can only think and
dream of you due to morning, wish new day brings good
chance for me.

Wish can see you, wish can talk through to you lady, be
by your side, see your beauty; wish no body only you
guy.

Cos you so cute, you are quite good and you're so nice.
The way you talk, the way you smile, your love on eyes
made me silly.

You have smooth cheek and chic image, you're so pretty.
Your face is round, suit with body, always tidy and in
good way.

You're very slim, I always dream all night and day.
Sometimes can't sleep, sometimes can't stay, when
you're away, can't stay calmly.

When you walk out, you're really proud and so healthy;
you're strong, not weak, you speak friendly. Well as I see
you be angel.

The way you smile, even you cry still beautiful, you've
got bright skin, be in special, you're unusual, I fall in
love.

Why do I feel jealous?

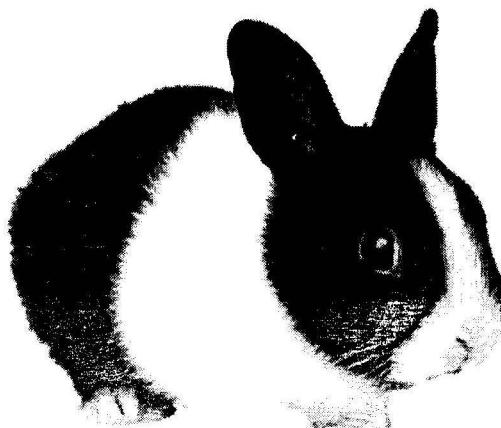
(Eight-word poem)

When I see you I feel happy, when you're with me, I'm delighted, when you're away I'm big worried, all my heart beat needs you by me.

I feel so bored and feel more sad when I hear that you stay lonely, then wish could fly to you baby, make you happy which remember.

And I sometimes do worry when I do see you're with others; feel unhappy, no time better if my lover is being wooed.

Why does my heart feel jealous, since at the first meeting you, why does my heart feel so blue, please baby you tell me the reasons?

THE GIRL I LOVE

(Nine-word poem)

I have fallen in love with a lass, can you guess how her face, how she is, I never feel with ladies, but through this, I'm foolish miss her much.

She's a girl in my dream I am sure. She's not poor, but so pure, ever touch, when meet her she always smiles as such, words been parched any starches fade away.

She's so cute, very good and pretty. Her beauty if you see hard to say. I miss her; think of her every day. If I may, let me stay by her side.

She's so kind, hard to find girl like her. Don't wonder because her heart is nice. Good lady, believe me it's alright, all day night her good sight deep in mind.

She is smart, she works hard, she's helpful, beautiful, she's quite tall, eyes aren't blind, wears glasses and through these she's more fine, wish her mine, she's behind my nature.

Can you see my lady I approved, who I love up till now you know her, if you like and you love or prefer, talk to her in your mirror, she's my love.

Missing You

Sitting alone on quiet night, the moon's so bright, the sky's so clear, the wind blows and gone away, leave me out no body stays, no one say to this sad man.

Talking alone, thinking of you, my heart's so blue to you again. Missing you can't sleep, can't stand, count the time, but don't know when, then I can see you my girl.

Are you sleeping this time of night? Where do you hide, by your side with body? Stay with someone or just stay lonely, please you tell me your issues.

I really miss you like crazy, miss nobody but only you. Believe me it's really true, forgetting is hard to do. I miss you no time to stop.

I can't forget your beauty. I always see you by my side. I love you until I die, through this time or after life, can't describe missing you.

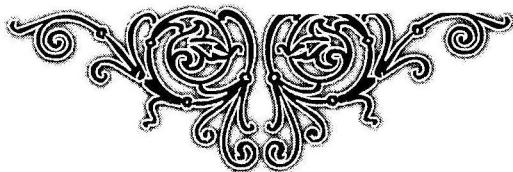

Why Do I miss?

All day and night I think of you, my heart so blue to you
my dear. Sleep, walk, stand, sit I need you here, need
everywhere there is you are.

Every late night I sit alone to see the moon rising so far. I
see your face among the stars, makes me want to get you
by me.

I really miss, miss you so hard, since from the start miss
you lady. Why do I miss, miss you crazy, please you tell
me the reason why.

Your Smile

One day I walked pass your house, then you looked out your skylight¹¹. You looked at me with a smile that was so nice I did see.

Your smile told me you're so cute, you're good, you're quick and friendly. You're such a girl quite pretty and honestly, you're polite.

Your smile caused me to sleep well. So, well I dreamt through the night. Your smile told me not to cry, but ever smile for living.

Your smile gave me a strong hope. It made the globe be charming. It changed the world more gripping. I think your smile is success.

You're powerful in my life. I need your smile on your face. Don't stop it girl just take place. Smile is the best, best for all.

Thank you.

¹¹ skylight: window

បច្ចន្ទុវត្តវន សាស្ត្រលម្អិត

TA PROHM BOOK SHOP

មានលក់អំពើ រាយ សៀវភៅ សិក្សា ប្រចាំប្រពេទ និង សំគាល់សិក្សា

ផ្ទះលេខ 11-13 Eo ផ្លូវលេខ 168 សង្កាត់ អូបូសី ទី 1 ឈុំ 7 មករា ភ្នំពេញ

និង មានលក់នៅតួលេសខ 76-54-55-11 ផ្លូវអូបូសី ជាម៉ែនី...។

Tel : 012 939 060 , 085 535 111